

Алексей Федотов

أليكسي فيدوتوف

ПОБЕДИТЕЛЬ

المنتصر

Повесть на русском и арабском языках

رواية قصيرة باللغتين الروسية والعربية

*Посвящается иеромонаху Михаилу (Чепелю),
без которого не было бы этой книги*

*مهدى للهيرومونك ميخائيل (تشيبيل)،
الذي لولاه لما كان هذا الكتاب.*

Иваново
Ivanovo

2023

Перевод на арабский язык: Шаабан Лена, родилась в Сирии 29 июня 1993 г. Мама – русская, папа – сириец. Окончила юридический факультет в Сирии; магистратуру международных отношений Национального Исследовательского Университета «Высшая школа экономики» (г. Москва, РФ) и сейчас является Аспирантом РУДН по специальности «Политические науки и регионоведение» (г. Москва, РФ).

الترجمة إلى العربية: لينا شعبان. من مواليد سورية 29 يونيو 1993 لأم روسية وأب سوري. حصلت على درجة البكالوريوس من جامعة تشرين في سورية، والماجستير في العلاقات الدولية من جامعة الأبحاث الوطنية «المدرسة العليا للاقتصاد» في موسكو، وهي الآن طالبة دكتوراه بالعلاقات الدولية في قسم العلوم السياسية والدراسات الإقليمية في «الجامعة الروسية للصدقة بين الشعوب» في موسكو.

Федотов, Алексей Александрович.

فيدوتوف ألكسي ألكسندروفيتش

Ф34 Победитель : повесть на русском и арабском языках / Алексей Федотов. – Иваново : ПресСто, 2023. – 76 с. : ил.

المنتصر : رواية قصيرة باللغتين الروسية والعربية / ألكسي فيدوتوف. - إيفانوفو:

illus. : PresSto, 2023. - 76

ISBN 978-5-6049032-7-8

В основанной на реальных событиях книге рассказывается о трудных судьбах людей, не сдававшихся в самых тяжёлых жизненных испытаниях, достойно проходивших их благодаря любви к своим близким, самопожертвованию; тому, что в их жизни были те, о ком они заботились больше, чем о себе. При подготовке книги использованы материалы Татьяны Леонидовны Белкиной и Юрия Павловича Строганова.

Для широкого круга читателей.

يروى الكتاب، استنادا إلى أحداث حقيقية، المصائر الصعبة لأشخاص لم يستسلموا في أصعب تجارب الحياة، والتي اجتازوها بكرامة بفضل حبهم لأحبائهم، وتضحيتهم بأنفسهم من أجلهم، لأنهم يهتمون لأمر هؤلاء الناس في حياتهم أكثر من اهتمامهم بأنفسهم.

استخدم المؤلف في تأليفه للكتاب مراجع من تأليف تاتيانا ليونيدوفنا بيلкина ويوري

بافلوفيتش ستروغانوف.

هذه الرواية القصيرة لمجموعة واسعة من القراء.

ISBN 978-5-6049032-7-8

9

785604 903278

© Федотов А. А., текст, 2023

© Шаабан Лена, перевод на арабский язык, 2023

© Журавлев В. С., иллюстрации, 2023

© Оформление. ООО «ПресСто», 2023

Матрона

Матрона хоть и молодая девушка была, но не переносила, если её на русский лад «Матрёной» называли, всегда поправляла. Имя её с латыни как «госпожа» переводилось; в Риме «матронами» женщин высшего сословия называли. А «Матрёна» – это что-то матрёшек напоминающее, к чему бы это серьёзной девушке, в графской семье работающей такое обращение к себе терпеть?

Родители Матроны крепостные были, а сама она родилась в 1869 году, когда крепостного права уже 8 лет как не было, но память о нём ещё жива была. Только вот Матроне нечего было плохого о хозяевах сказать, добрые они люди были. Жила она в отдельной комнате их красивого особняка в Санкт-Петербурге, нянчилась с тремя их детьми.

Графиня её любила. Бывает, купит себе платье, наденет один раз, «не понравится», и няньке своих детей его дарит. А уж правда не понравилось, или же это повод

матрона

على الرغم من أن ماترونا كانت فتاة صغيرة، لكنّها لم تحتل مناداتها بـ«ماتريونا» على الطريقة الروسية، وكانت تصححها دائماً. فقد تُرجم اسمها من اللاتينية بـ«السيدة»، وفي روما كانت نساء الطبقة الراقية تدعى «ماترونات»، أمّا «ماتريونا» فهو اسم يذكّرنا بدمى الماتريوشكا، فلماذا تحتل فتاة جادة تعمل لدى أسرة كونت مثل هذا النداء لنفسها؟

كانَ والدا ماترونا أقنانا، أمّا هي فقد وُلدت عام 1869، عندما كان قد انتهى نظام القنانة بالفعل منذ 8 سنوات، ولكن آثاره كانت لا تزال حية. أمّا بالنسبة لماترونا فلم يكن لديها أي شيء سيء لتقوله عن أصحاب المنزل، لقد كانوا أناساً طيبين. عاشت في غرفة منفصلة في قصرهم الجميل في مدينة سانت بطرسبرغ، وكانت ترعى أطفالهم الثلاثة.

كانت الكونتيسة تحبّها. فكانَ يحدث أن تشتري فستانا لنفسها، وترتديه لمرة واحدة، «لا يعجبها»، فتعطيه لمربية أطفالها. ولكن أحقّ لم يعجبها، أم أنها ذريعة لمنح الفتاة هدية - من يدري؟! كانتا في نفس العمر تقريباً، وكانت ربة

девушке подарок сделать – кто же знает? Они почти ровесницы были, и хозяйка со служанкой как с ровней общалась, единственное отличие – графиня на ты говорила Матроне, а так ее на вы называла.

Особняк у графской семьи большой был – много комнат, залы для приёма гостей. Бывали в нём и балы. Графиня как-то услышала, как Матрона читает её детям сказку про Золушку, и настояла, чтобы няня пошла на один из балов. «Встретишь там своего принца», – улыбнувшись, сказала. Но не понравилось Матроне на балу – не её это было, она другой жизни для себя хотела.

В свободное время ходила пешком по Невскому проспекту – когда в Александрово-Невскую лавру, когда в Казанский собор. В величественных храмах столицы, слушая красивое пение церковных хоров, девушка молилась о том, чтобы Господь Сам устроил её жизнь так как она должна быть – нравится ей в столице, но если надо, она и в деревне готова жить.

المنزل تخاطب الخادمة كما لو كانتا من نفس المستوى، والفرق الوحيد هو أن الكونتيسة كانت تخاطب ماترونا من دون ألقاب، على عكس ما كانت تفعله ماترونا. كان قصر عائلة الكونت كبيراً، فيه العديد من الغرف والقاعات لاستقبال الضيوف. كما كانت تقام فيه حفلات البَلِّ الرَّاقصة. سمعت الكونتيسة ذات مرة ماترونا وهي تقصُّ حكاية سنديلا لأطفالها، وأصرت على أن تذهب المريية إلى إحدى تلك الحفلات الرَّاقصة، وقالت مبتسمة: «ستقابلين أميرك هناك». لكن ماترونا لم يعجبها الذَّهاب إلى الحفل الرَّاقص؛ فلم يكن هذا يناسبها، لقد أرادت لنفسها حياة مختلفة.

وكانت في وقت فراغها، تتمشى في شارع نيفسكي بروسبكت، أحياناً إلى دير القديس ألكسندر نيفسكي، وأحياناً أخرى إلى كاتدرائية كازان. في معابد العاصمة المهيبة، وبينما كانت الفتاة تستمع إلى الغناء الجميل لجوقات الكنيسة، كانت تصلي لكي يرتب لها الرب بنفسه حياتها كما ينبغي أن تكون؛ فهي تحب العيش في العاصمة، ولكنها مستعدة للعيش في القرية أيضاً إذا لزم الأمر.

Лет ей много уже, хорошо за тридцать, а своей семьи нет. Графские дети как родные, но в глубине души всё равно не пропадала желание родить своих.

«Может ли у меня быть своё семейное счастье?» – спросила как-то Матрона графиню. Та любые вопросы разрешила ей задавать. «А где же ты его найдешь, если только с детьми всегда, или в храме, а на бал один раз в жизни пошла, и то к стенке жалась? – лукаво усмехнулась хозяйка. – Счастье своё искать надо».

Но получилось так, что не нужно было Матроне ничего искать. В Казанском соборе заметила она одного мужчину, который не часто приходил на службы – раз в месяц может, но так на неё смотрел, что не обратить внимание на него, было просто невозможно. Когда она в очередной раз поймала его взгляд, он вдруг направился в её сторону. Оказывается этот человек случайно увидел её, как-то зайдя в Казанский собор, а потом семь

كانت قد بلغت من العمر ثلاثين ونيّف، ولم يكن لديها أسرة. على الرغم من أنها كانت تعتبر أطفال الكونت مثل أطفالها، لكن في أعماقها لم تخمد رغبتها في إنجاب أطفال من صلبها.

«ألا يمكن أن يكون لدي سعادتي الأسيّية الخاصّة؟» سألت ماترونا الكونتيسة ذات مرة؛ فقد سُمح لها بطرح أي أسئلة. «ولكن أين ستجدينها، إن كنت تمضين وقتك مع الأطفال فقط، أو في المعبد، وإلى الحفل الرّاقص لم تذهبي سوى مرة واحدة في حياتك، ووقتها بقيتي مستندة على الحائط؟ - ابتسمت ربّة المنزل بخبث وقالت - عليك أن تبحتي عن سعادتك.»

لكن اتضح أن ماترونا لم تكن بحاجة للبحث عن أي شيء. في كاتدرائية كازان، لاحظت وجود رجل قلما كان يأتي إلى الخدمة - ربما مرة واحدة في الشهر - لكنه نظر إليها بطريقة تجعل من المستحيل ببساطة عدم الالتفات إليه. عندما لمحتة ينظر إليها مرة أخرى، اتجه نحوها فجأة. اتضح أن هذا الرجل رآها بالصدفة، وهي تدخل كاتدرائية كازان، ثم جاء بعد ذلك إلى سانت بطرسبرغ

раз приезжал специально в Санкт-Петербург, чтобы увидеть незнакомку, хоть дорога и неблизкой была. А заговорить всё не решался – вдруг скажет, что замужем или не понравился он ей, а он этой надеждой жил.

Матрона как-то сразу к нему расположилась – легко ей с ним было. Он ещё несколько раз приезжал, а потом сделал ей предложение.

Ни в чём Матрона нужды в графском доме не знала. Но ярче всего отношение хозяев к ней проявилось, когда она захотела замуж выйти. Уже более чем взрослая была, особенно по тем временам: 16 лет в барской семье детьми занималась. Могли бы ей сказать – ну и иди, попробуй, какая она самостоятельная жизнь, такая ли сладкая. А они ей такое приданное собрали, что другая барышня позавидует: столовое серебро, платья, меховые палантины, кружевные шарфы, самовары, постельное бельё. А ещё – сафьяновая шкатулка, полная золотых украшений с драгоценными камушками. Денег на покупку дома дали.

سبع مرات خصيصًا ليرى هذه الفتاة الغربية، على الرغم من أن المسافة التي كان يقطعها كانت بعيدة. ولكنه كان ما يزال مترددًا في التحدث معها؛ فماذا لو قالت أنها متزوجة أو أنه لا يعجبها، وهو كان يعيش على هذا الأمل.

انسجمت ماترونا معه على الفور بطريقة ما، وكانت أمورها تسير معه بسلاسة. فقد جاء بعدها عدة مرات، ثم طلب الزواج منها. لم تحتج ماترونا إلى أي شيء عندما كانت في منزل الكونت. ولكن موقف أصحاب المنزل تجاهها تجلى بشكل أوضح عندما أرادت الزواج.

كانت بالفعل أكثر من مجرد شخص بالغ، خاصة في ذلك الوقت: عملت لمدة 16 عاما لدى عائلة نبيلة ترعى أطفالهم. كان بإمكانهم إخبارها – «حسنا، اذهبي واختبري ماهية الحياة المستقلة بنفسك إن كانت فعلا سلسة». ولكنهم كانوا قد جمعوا لها مهرا تحسد عليه أي شابة أخرى: الأواني الفضية، الفساتين، شالات الفراء، الأوشحة المخرمة، السماور، أغطية السرير. وأيضا- صندوق مليء بالمجوهرات الذهبية المرصعة بالأحجار

Муж Матроны, Михаил, из Бологого был. До Питера это если по прямой, то не-много больше 300 километ-ров, но разве бывают пря-мые дороги? Поэтому почти 400. Туда молодые и поехали. На деньги, подаренные граф-ской семьёй, купили себе дом. А со временем Михаил рядом второй выстроил – не хотелось ему, чтобы Матрона думала, что он из-за придан-ного на ней женился, а сам не способен дом для жены и детей построить. До сих пор оба дома стоят, а в них род-ственники их живут.

Кроме домов Михаил с Матроной имели большое хозяйство. Одних лошадей было больше десяти, пят-надцать коров, овцы, птица, пастбищные луга, засеваемая пашня. Работников брали – самими разве справиться с таким объёмом работ?

Дети у них родились – Александра, Мария и Иван. Но жизнь безоблачной не может всегда быть; поверну-лась она другой стороной и к Михаилу с Матроной, и к их детям.

الكريمة، وحتى أنهم أعطوها مالا
لشراء منزل.

كان ميخائيل زوج ماترونا
من بولوغوي. والتي تبعد عن
مدينة سان بطرسبورغ- إذا كان
الطريق مباشرا- بما يزيد قليلا
عن 300 كيلومتر، ولكن هل
توجد طرق مباشرة حقا؟ ولذلك
فهي تبعد تقريبا 400 كيلو متر.
وإلى هناك انتقل الزوجان. وقاموا
بشراء منزل، بالمال الذي تبرعت
به عائلة الكونت. وبمرور الوقت،
بنى ميخائيل منزلا آخر قريبا-
لم يكن يريد أن تعتقد ماترونا
أنه تزوجها بسبب المهر، وأنه
غير قادر على بناء منزل لزوجته
وأطفاله. وما يزال كلا المنزلان
قائمان، حتى الآن، ويعيش فيهما
أقاربهما. وكان لدى ميخائيل
وماترونا بالإضافة إلى المنزلين،
مزرعة كبيرة فيها أكثر من عشرة
خيول وخمس عشرة بقرة وأغنام
ودواجن ومراعي وأرض صالحة
للزراعة. كما أنهما استأجرا عمالا
– إذ هل يمكنهما التعامل مع هذا
الكم من العمل بأنفسهما؟

أنجب الزوجان أطفالا، هم
ألكсандرا وماريا وإيفان. لكن لا
يمكن للحياة أن تكون دوما صافية؛
فقد أظهرت وجهها الآخر لميخائيل
وماترونا وأطفالهما.

У Михаила до женитьбы на ней жизнь непростая была – к своим сорока годам многое пережил, разных людей видел, на разных работах трудился, в личной жизни не складывалось, достатка не было. Просто так ему до встречи с Матроной с неба ничего не падало. А тут всё сразу – и жена любимая, и приданное по его меркам огромное. О детях он уже и мечтать перестал, а вот – родились у него трое деток. «Не может же быть всегда так хорошо», – думал мужчина.

Михаил как-то подошел к Матроне и сказал: «Вот всё думаю, что очень уж у нас гладко жизнь складывается, надолго ли?» Обычно мужчины от женщин, которые такие вопросы задают, отмахиваются, а тут жена от него отмахнулась: «Полно, чего ещё выдумываешь? Других дел нет что ли?»

А он еще Библию ей начал читать, начало книги Иова: «Был человек в земле Уц, имя его Иов; и был чело-

لم تكن حياة ميخائيل قبل الزواج من ماترونا سهلة، فحتى عامه الأربعين كان قد عانى الكثير، وقابل مختلف الأشخاص، وعمل في وظائف مختلفة، ولم تكن حياته الشخصية مستقرة، ولم تكن لديه ثروة ببساطة قبل لقائه بماترونا، لم ينهمر عليه النعيم من السماء. ولكن بعد هذا اللقاء حصل كل شيء في آن واحد، زوجة محبوبة ومهر يعتبره ضخماً. وكان قد توقف بالفعل على الحلم بأن يكون لديه أطفال، لكن الآن أصبح لديه ثلاثة. «لا يمكن أن يكون كل شيء جيداً هكذا دائماً»- هكذا تبادل إلى ذهن الرجل.

اقترب ميخائيل في إحدى المرات من ماترونا وقال: «كنت أتساءل إلى متى ستستمر حياتنا تسير بهذه السلاسة؟» عادة ما يستهجن الرجال النساء اللواتي يطرحن مثل هذه الأسئلة، ولكن هذه المرة زوجته تستهجن سؤاله قائلة: «حسناً، ما هذه الترهات التي تختلقها؟ أليس لديك أعمال أخرى تقوم بها؟»

وبدأ يقرأ لها أيضاً من الكتاب المقدس، بداية سفر أيوب: «كان

век этот непорочен, справедлив и богобоязнен и удалялся от зла. И родились у него семь сыновей и три дочери. Именья у него было: семь тысяч мелкого скота, три тысячи верблюдов, пятьсот пар волов и пятьсот ослиц и весьма много прислуги; и был человек этот знаменитее всех сынов Востока. Сыновья его сходились, делая пиры каждый в своем доме в свой день, и посылали и приглашали трех сестер своих есть и пить с ними. Когда круг пиршественных дней совершался, Иов посылал за ними и освящал их и, вставая рано утром, возносил всесожжения по числу всех их [и одного тельца за грех о душах их]. Ибо говорил Иов: может быть, сыновья мои согрешили и похулили Бога в сердце своем. Так делал Иов во все такие дни. И был день, когда пришли сыны Божии предстать пред Господа; между ними пришел и сатана. И сказал Господь сатане: откуда ты пришел? И отвечал сатана Господу и сказал: я ходил по земле и обошел ее. И ска-

هناك رجل في أرض عوص، اسمه أيوب. وكان هذا الرجل كاملاً ومستقيماً، يتقي الله ويحيد عن الشر. وولد له سبعة بنين وثلاث بنات. وكانت مواشيه سبعة آلاف من الغنم، وثلاثة آلاف جمل، وخمس مئة فدان بقر، وخمس مئة أتان، وخدمه كثيرين جداً. فكان هذا الرجل أعظم كل بني المشرق. وكان بنوه يذهبون ويعملون وليمة في بيت كل واحد منهم في يومه، ويرسلون ويستدعون أخواتهم الثلاث ليأكلن ويشربن معهم. وكان لما دارت أيام الوليمة، أن أيوب أرسل فقدمهم، وبكر في الغد وأصعد محرقات على عددهم كلهم [وعجل واحد لخطيئة أرواحهم]، لأن أيوب قال: ربما أخطأ بني وجدفوا على الله في قلوبهم. هكذا كان أيوب يفعل كل الأيام. وكان ذات يوم أنه جاء بنو الله ليمثلوا أمام الرب، وجاء الشيطان أيضاً في وسطهم. وكان ذات يوم أنه جاء بنو الله ليمثلوا أمام الرب، وجاء الشيطان أيضاً في وسطهم. (هاذ كلو من الإنجيل؟) فقال الرب للشيطان: من أين جئت؟ فأجاب الشيطان الرب وقال: من الجولان في الأرض، ومن التمشي فيها. فقال الرب

зал Господь сатане: обратил ли ты внимание твое на раба Моего Иова? ибо нет такого, как он, на земле: человек непорочный, справедливый, богобоязненный и удаляющийся от зла. И отвечал сатана Господу и сказал: разве даром богобоязнен Иов? Не Ты ли кругом оградил его и дом его и все, что у него? Дело рук его Ты благословил, и стада его распространяются по земле; но простри руку Твою и коснись всего, что у него, – благословит ли он Тебя?»

– Ну и где ты у нас семь тысяч мелкого скота нашёл, или хотя бы одного верблюда? – перебила его жена. – Хватит надумывать себе, иди лучше делом займись.

Михаил пошёл, но на сердце его было неспокойно. И правда – революция, гражданская война были впереди, потеря части имущества. Что-то и осталось – лошади, коровы, каким-то чудом они не попали под раскулачивание. Сохранила Матрона и сафьяновую шкатулку с украшениями – удалось припрятать её от посторонних недобрых глаз.

للشيطان: هل جعلت قلبك على عبدي أيوب؟ لأنه ليس مثله في الأرض. رجل كامل ومستقيم، يتقي الله ويحيد عن الشر. فأجاب الشيطان الرب وقال: هل مجانا يتقي أيوب الله. أليس أنك سيجت حوله وحول بيته وحول كل ما له من كل ناحية؟ باركت أعمال يديه فانتشرت مواشيه في الأرض. ولكن ابسط يدك الآن وممس كل ما له، فإنه في وجهك يحدف عليك.» «حسنًا، أين وجدت سبعة آلاف رأس من الماشية الصغيرة، أو على الأقل جملا واحدا؟» - قاطعته زوجته. «توقف عن التوهم، واشغل نفسك بأي شيء.» ذهب مخائيل، لكن قلبه كان مضطربا. والحقيقة أن الثورة و الحرب الأهلية كانتا قريبتين، وقد خسروا جزءا من ممتلكاتهم. بينما بقي جزء آخر، الخيول والأبقار بمعجزة ما لم يقعوا تحت استئصال الكولاك. كما احتفظت ماترونا بصندوق المجوهرات، وتمكنت من إخفائه عن أعين المتطفلين. كانا قلقين للغاية عندما بدأ إغلاق المعابد. بعد ذلك، توقفوا عن الحديث عن الإيمان بصوت عال، ولم يخبرا أطفالهما، الذين لم يكبروا متدينين.

Очень переживали, когда храмы начали закрывать. О вере вслух после этого они перестали говорить, даже детям не рассказывали, и те росли не религиозными.

А самые большие испытания пришлось на долю их семьи в годы Великой Отечественной войны.

Дети взрослеют

Время шло, дети повзрослели. Александра вышла замуж за лётчика морской авиации, и уехала с ним жить в приморский город Ейск в Краснодарском крае.

Иван с Марией в ставший Ленинградом Санкт-Петербург перебрались – город, где их матери когда-то так хорошо жилось. Подумали, что и они там своё счастье найдут.

Первая жена Ивана рано умерла, рак желудка у неё был. Он женился второй раз. Его избранницу звали Евфросиния. Очень добрая, сильная духом, трудолюбивая женщина. У них родился сын Михаил.

ووقعت أكبر الاختبارات
على أسرهم خلال الحرب الوطنية
العظمى.

الأطفال يكبرون

مر الوقت، وكبر الأطفال.
ألكسندرا تزوجت من طيار في
البحرية وذهبت معه للعيش في
بلدة بيسك الساحلية في إقليم
كراسنودار.

انتقل إيفان وماريا إلى سانت
بطرسبرغ، التي أصبحت تسميتها
لينينغراد، المدينة التي عاشت فيها
والدتهما في يوم من الأيام حياة
جيدة. ظننا أنهما سيجدان سعادتهما
هناك.

توفيت زوجة إيفان الأولى
في وقت مبكر، بسبب إصابتها
بسرطان المعدة. تزوج للمرة
الثانية، وكان اسم زوجته
إفروسينيا، هي امرأة طيبة، وقوية
الإرادة، ومجتهدة. أنجبا طفلا
أسمياه ميخائيل.

У Марии первый брак тоже недолгим оказался. Её муж Пётр, с которым они венчались в Никольском Морском соборе Кронштадта, служил в Кронштадте на подводной лодке. Он погиб перед самым началом Великой Отечественной войны. Мария в это время ждала от него ребёнка. Нацистская Германия уже готовилась к войне с Советским Союзом. В Балтийском море перего-раживались проходы, ставились мины с шипами. На одной из таких мин подорва-лась подводная лодка, на ко-торой служил Пётр. Сын его, родившийся в роддоме на Невском проспекте Ленин-града, только на фотографии отца увидел...

Война

Оккупация Ленинград-ской области гитлеровскими захватчиками продолжалась с августа 1941-го до середи-ны 1944-го года. Некоторые населённые пункты (напри-мер, Тихвин) были под окку-

كان زواج ماريا الأول قصير الأجل أيضا. خدم زوجها بيتر- الذي تزوجت منه في كاتدرائية القديس نيكولاس البحرية في كرونشتاد- في كرونشتاد على متن غواصة. مات قبل بداية الحرب العالمية الثانية. كانت ماريا في ذلك الوقت تنتظر منه طفلا. كانت ألمانيا النازية تستعد بالفعل للحرب مع الاتحاد السوفيتي. تم حظر الممرات في بحر البلطيق، وزُرعت الألغام البحريّة ذات المسامير. بأحد هذه الألغام تم تفجير الغواصة التي خدم فيها بيتر. ابنه الذي ولد في مستشفى الولادة في نيفسكي بروسبكت في لينينغراد، رأى والده فقط في الصورة....

الحرب

استمر احتلال الغزاة النازيين لمقاطعة لينينغراد من أغسطس 1941 حتى منتصف عام 1944. كانت بعض البلدات (على سبيل المثال، تيخفين) تحت الاحتلال لبضعة أشهر، وكانت

пацией считанные месяцы, другим районам (приленинградская территория) повезло гораздо меньше. За годы войны население Ленинградской области сократилось почти втрое... Военная блокада Ленинграда длилась 872 дня, став одной из самых трагичных страниц в истории Второй мировой войны, показавшей жестокость оккупантов и мужество советских граждан.

Нацистам не удалось прорваться в район Валдайских высот, город Бологое и район не были оккупированы. И, тем не менее, в городе были укомплектованы партизанские отряды-дружины, истребительный батальон, созданы подпольные группы. В партизанский отряд было подобрано более 130 человек. Из этого количества было скомплектовано 2 отряда. Многие из тех, кто был зачислен в эти отряды в конце 1941 года и начале 1942 года, были направлены в тыл врага и действующие партизанские отряды и вели активную борьбу.

مناطق أخرى (المناطق المتاخمة للينينغراد) أقل حظا بكثير. انخفض عدد سكان مقاطعة لينينغراد خلال سنوات الحرب، بنحو ثلاث مرات... استمر الحصار العسكري على لينينغراد 872 يوما، وأصبح أحد أكثر الصفحات مأساوية في تاريخ الحرب العالمية الثانية، والتي أظهرت قسوة الغزاة وشجاعة المواطنين السوفييت.

فشل النازيون في اقتحام منطقة مرتفعات فالداي ومدينة بولوغوي ولم يتم احتلال المنطقة. ومع ذلك، تم تجهيز فصائل مقاومة (بارتيزان) في المدينة من فرق وكتيبة مقاتلة، وتم إنشاء جماعات سرية. تم ضم أكثر من 130 شخصا للبارتيزان حيث تم تجهيز فصائلين من هذا العدد. وتم إرسال العديد من أولئك الذين تم تجنيدهم في هذين الفصيلين في نهاية عام 1941 وبداية عام 1942 خلف خطوط العدو وفصائل البارتيزان الموجودة خاضوا معركة نشطة.

على الرغم من أنّ ميخائيل كان كبيرا في السن، ولكنه انضم أيضا إلى البارتيزان. لم تكن الظروف المعيشية مناسبة لعمره وصحته؛ مخبأ غير مدفأ في الغابة، ونقص في الأدوية. لقد أصيب

Михаил хоть и старый уже был, но тоже ушёл в партизаны. Условия жизни были не для его возраста и здоровья – неотопливаемая землянка в лесу, отсутствие лекарств. Заболел пневмонией, без антибиотиков сам организм с ней не справился. Умер, и был похоронен там же в лесу.

У Марии во время бомбёжек Ленинграда гитлеровской авиацией была уничтожена квартира. Ей с сыном пришлось уехать в Бологое к родителям. Как она потом поняла, то потеря квартиры, возможно, спасла им с сыном жизнь. Дорога до Бологого меньше 400 километров, но добирались они почти две недели: из-за бомбёжек поезд ехал, то туда, то обратно.

Когда приехала в родительский дом, то увидела, что родители лошадей и коров отдали партизанам, а отец и сам ушёл в партизанский отряд.

Между тем враг приближался к Бологому. Молодую мать с ребёнком решили эвакуировать на Урал, где

بالتهاب رئوي، فبدون المضادات الحيوية لا يستطيع الجسم بنفسه الشفاء منه. مات ميخائيل ودفن هناك في الغابة.

دُمّرت شقة ماريا، أثناء قصف الطائرات النازية للينينغراد. اضطرت هي وابنها للذهاب إلى والديها في بولوغوي. أدركت لاحقا أن خسارة الشقة ربما أنقذت حياتها وحياة ابنها. تبلغ مسافة الطريق إلى بولوغوي أقل من 400 كيلومتر، ولكن سفرهما استغرق أسبوعين تقريبا؛ إذ كان القطار يغير مساره باستمرار بسبب التفجيرات.

عندما وصلت إلى منزل والديها، رأت أنهما أعطيا الخيول والأبقار للبارتيزان، ووالدها أيضا انضم إلى البارتيزان.

في غضون ذلك، كان العدو يقترب من بولوغوي. قرروا إجلاء الأم الشابة وطفلها إلى جبال الأورال، حيث كان الاتحاد السوفيتي قد أطلق الإنتاج العسكري. ذهبت ماريا والطفل إلى تشيليابينسك بإحدى السيارات التي كانت تنقل آلات المصانع العسكرية. أثناء وداعها، وضعت ماترونا حفنة من المجوهرات من

Советский Союз разворачивал военное производство. В одной из колонн машин, вывозивших станки военных заводов, Мария с младенцем поехала в Челябинск. На прощание Матрона сунула внуку в пелёнки горсть драгоценностей из сафьяновой шкатулки, поцеловала дочь и внука...

Подготовка к войне велась Советским Союзом ещё с конца 1930-х годов. Когда подписывался пакт Молотова-Риббентропа о мире на десять лет, советское руководство понимало, что мир будет Германией нарушен значительно раньше. Предполагали, что через пять лет, оказалось, что через два. Но и эти два года активно шла подготовка к войне: практически вдвое выросла численность действующей армии, порядка 14 миллионов человек прошли начальную военную подготовку через организации ОСОАВИАХИМ – Общества содействия обороне, авиационному и химическому строительству. Начали разворачивать воен-

сандوق المجوهرات في حفازات حفيدها، وقبلت ابنتها وحفيدها...

كان الاتحاد السوفيتي يستعد للحرب منذ أواخر الثلاثينيات. عندما تم التوقيع على اتفاقية مولوتوف - ريبنتروب للسلام لمدة عشر سنوات، أدركت القيادة السوفيتية أن ألمانيا ستنتهك السلام قبل ذلك بكثير. فافترضوا أن يحدث ذلك بعد خمس سنوات، ولكنه حدث بعد عامين. إلا أنه حتى في هذين العامين كانت الاستعدادات للحرب مستمرة: تضاعف حجم الجيش القائم مرتين تقريبا، وخضع حوالي 14 مليون شخص لتدريب عسكري أولي من خلال منظمة أوسوأفياخيم «OSSOAWIACHIM»، وهي جمعية النهوض بالدفاع وصناعة الطيران والصناعات الكيميائية.

بدأوا في نشر الإنتاج العسكري خارج جبال الأورال. لكن لم يكن لديهم الوقت للاستعداد الكامل للحرب، ولهذا كانت سنواتها الأولى صعبة للغاية على الشعب السوفيتي.

من الصعب الآن على الأشخاص المرفهين بوسائل

ное производство за Уралом. Но в полной мере подготовиться к войне не успели, поэтому такими тяжелыми были её первые годы для советского народа.

Сейчас людям, избалованным современными удобствами, сложно представить какво пришлось матери с маленьким ребёнком в дороге. Те несколько пеленок, которые у неё были, она стирала во время остановок у прудов и рек без мыла, сушила прямо на своём теле...

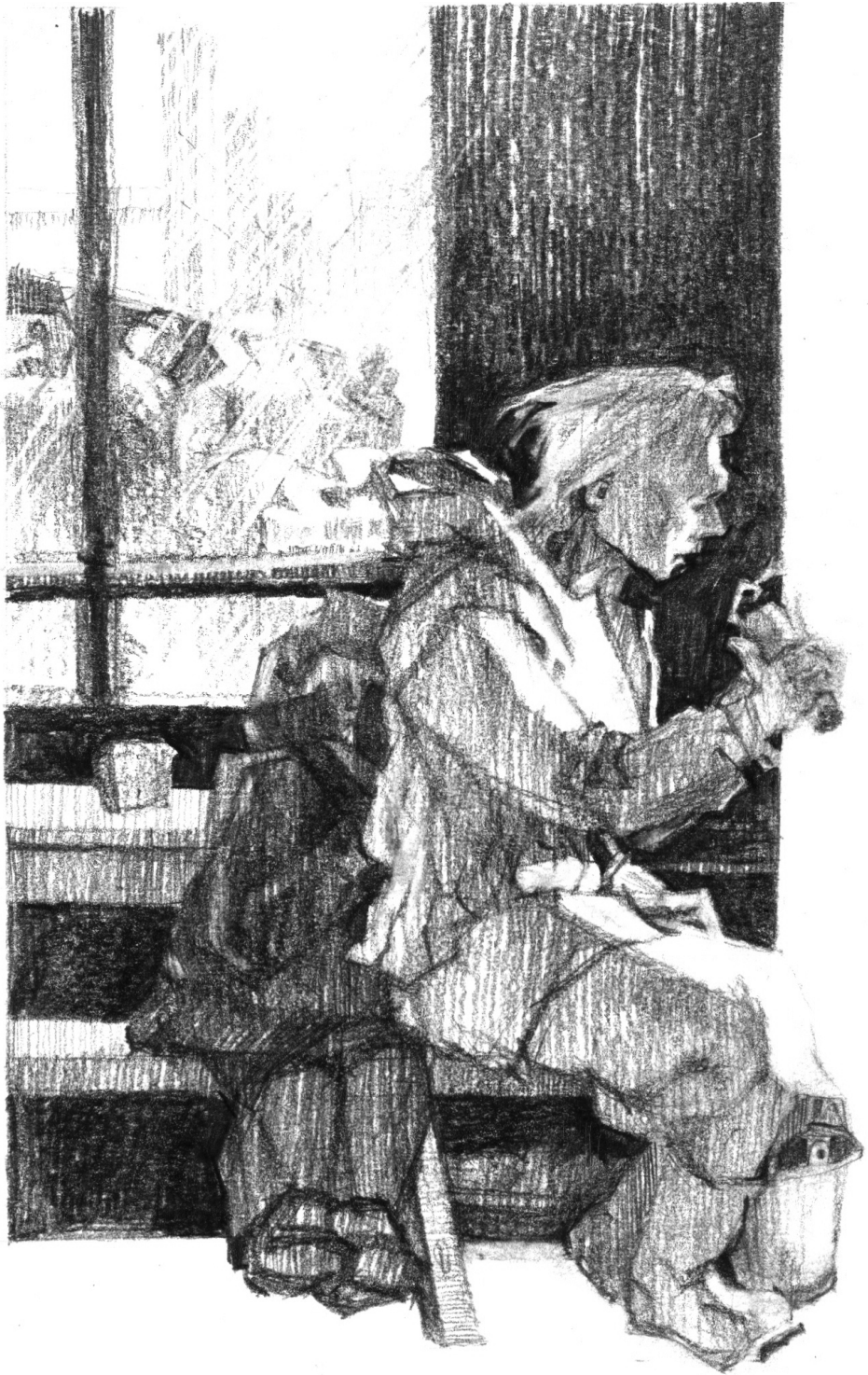
Военный завод, на строительство которого привезли Марию, начинал работать практически в пустом поле под открытым небом. Задолго до того, как для работавших на нём появились нормальные бытовые условия, он уже начал выпускать автоматы для фронта.

Марии сказали: «Будешь поваром». Срубили сарай, из камней сложили печь, дали старика-истопника в помощь. А ей нужно было готовить горячую еду для рабочих. Сын рос на дровах у печки.

الراحة الحديثة أن يتخللوا كيف كان الحال بالنسبة لأم مع طفلها الصغير على الطريق. كانت تغسل الحفاضات القليلة التي كانت لديها أثناء التوقف عند البرك والأنهار بدون صابون، وكانت تجففها على جسدها مباشرة...

بدأ المصنع العسكري- الذي أحضرت ماريا للمشاركة في بناءه - العمل في حقل شبه فارغ تحت السماء المفتوحة. وبدأ بالفعل إنتاج مدافع رشاشة للجبهة، قبل وقت طويل من توفر الظروف المعيشية المواتية للعمل فيه.

قيل لماريا: «ستكونين طاهية». لقد قطعوا سقيفة، وبنوا موقدا من الحجارة، وقدموا موقدا قديما للمساعدة. وكان عليها أن تطبخ طعاما ساخنا للعمال. نشأ الابن على الأحطاب بجوار الموقد. كان الطعام عبارة عن عصيدة سائلة على شكل حساء، وكانت الكمية غير كافية أبدا. كانت ماريا تعمل بضمير، وكانت محرجة من استهلاك ما يصلح للأكل في المطبخ، ونتيجة لذلك، كانت هي وابنها جائعين باستمرار. قامت ماريا باستبدال جميع المجوهرات التي أعطتها

Еды было – жидкая каша в виде супа, и той катастрофически не хватало. Мария была очень совестливой, стеснялась пользоваться тем, что работает на кухне, в результате они с сыном были постоянно голодными. Все драгоценности, подаренные матерью, обменяла на продукты на рынке. За золотой браслет с изумрудами и бриллиантами ей дали два килограмма пшена и полторы буханки чёрного хлеба...

Но Мария не сдавалась, и они с сыном выжили.

Таня

Война, смерть вокруг, жизнь впроголодь, тяготы – люди со временем и к этому привыкают, начинают думать о том, что занимало их в мирное время. В Челябинске Мария познакомилась с Леонидом. В начале войны он участвовал в обороне Москвы, а потом ему дали броню, и отправили главным механиком на Челябинский автоматный завод. Жена Леонида

إياها والدتها بمنتجات من السوق.
مقابل سوار ذهبي مرصع بالزمرد
والألماس أعطوها كيلو غرامين
من الدخن ورغيف ونصف من
الخبز الأسود...
لكن ماريا لم تستسلم، ونجت
هي وابنها.

Таня

كانت رائحة الموت تفوح
بالمكان، حرب وحياة شحيحة على
الرمق الأخير، مصاعب وآلام،
ولكن الناس يتعاونون في النهاية
على تلك الظروف، ويبدأون في
التفكير فيما كان يشغلهم في وقت
السلم. قابلت ماريا رجلا يدعى
ليونيد في تشيلياابينسك. شارك
ليونيد في بداية الحرب، في الدفاع
عن موسكو، ثم أعطوه تحفظا عن
الخدمة وأرسلوه ليعمل ميكانيكيا

умерла. В Москве у него осталась двенадцатилетняя дочь, на попечении его сестры и сестры умершей жены – он понимал, что с ними в столице девочке лучше, чем с ним на Урале.

От нервного перенапряжения у Леонида сильно болел желудок, главный механик был постоянно бледный и худой. Однако это не помешало ему обратить внимание на Марию. Один раз подошёл к ней, заговорил, второй. Они начали встречаться, а через некоторое время поженились. У них родилась дочь. Ее назвали Нелли – также, как дочь Леонида от первого брака. Это Мария настояла.

Во время войны сама обстановка заставляла держаться, но после неё напряжение немного отпустило, и язва Леонида обострилась. Появилась угроза прободения. В медицинской части хирургом был пленный немец. Он осмотрел главного механика и сказал:

– Я могу сделать тебе операцию. Но после неё ты

رئيسيا في مصنع تشيليايبينسك للأسلحة. ماتت زوجة ليونيد وترك في موسكو ابنته البالغة من العمر اثني عشر عاما، في رعاية أخته وأخت زوجته المتوفاة، لقد أيقن أن بقاء الفتاة معهما في العاصمة سيكون أفضل لها من ذهابها معه إلى جبال الأورال.

كان ليونيد يعاني من آلام شديدة في المعدة بسبب التوتر العصبي، وكان شاحبا ونحيفا دوماً. لكن هذا لم يمنعه من الالتفات إلى ماريا. في المرة الأولى اقترب منها وتحدث إليها، في المرة الثانية بدأ بالمواعدة وبعد فترة تزوجا. أنجبا طفلة، سميت نيللي- تماما كاسم ابنة ليونيد من زواجه الأول. كانت ماريا هي التي أصرت على ذلك.

أجبره الوضع خلال الحرب، على الصمود، ولكن بعد ذلك خف التوتر قليلا، وتفاقت القرحة الهضمية لدى ليونيد. كان هناك خطر حدوث ثقب في جدار المعدة. في الوحدة الطبية، كان هناك جراح ألماني قد تم أسره، فحص ليونيد وقال:

«يمكنني إجراء الجراحة لك. لكن بعد ذلك لن تعيش أكثر

проживёшь не больше пяти лет. А ты лучше поезжай в Узбекистан. Там на Памире есть горное лекарство, горный мед, травы. Язва зарубцуется, проживёшь долго, умрёшь естественной смертью.

Леониду не хотелось на Памир, но Марии ещё больше не хотелось, чтобы у нее и второй муж умер. Когда они приехали в Самарканд, то его выносили на носилках – он уже не мог ходить. Рядом шла Мария с двумя детьми.

Мария сняла квартиру. Из горного кишлака к ним приходила узбечка с чёрными тонкими косичками и блестящими глазами. Она приносила больному лекарство, про которое говорил пленный немецкий врач. И больной пошел на поправку. Не сразу, но он восстановился, вновь начал работать.

Сначала на мраморном карьере работал, потом на табачной фабрике. Инвалидом больше себя не чувствовал. Мария была счастлива, что сумела спасти мужа.

У них родились еще двое детей. Самую младшую

من خمس سنوات. من الأفضل لك أن تذهب إلى أوزبكستان، حيث يوجد في جبال بامير طب جبلي وعسل جبلي وأعشاب. سوف تشفى من القرحة، وسوف تعيش طويلا وتموت ميتة طبيعية».

لم يرغب ليونيد في الذهاب إلى جبال بامير، لكن ماريا لم تكن تريد أن يموت زوجها الثاني أيضا. عندما وصلوا إلى سمرقند، حملوه على نقالة؛ فلم يعد بإمكانه المشي بينما سارت إلى جانبه ماريا مع طفليها.

استأجرت ماريا شقة. جاءت إليهم امرأة أوزبكية ذات ضفائر رفيعة سوداء وعيون متألئة من قرية جبلية. أحضرت هذه المرأة للمريض الدواء الذي تحدث عنه الطبيب الألماني الأسير. وتحسن المريض، ليس على الفور، لكنه تعافى وبدأ العمل مرة أخرى.

عمل في البداية في مقلع للرخام، ثم في مصنع للتبغ. لم يعد يشعر بالعجز، وكانت ماريا سعيدة لأنها تمكنت من إنقاذ زوجها.

أنجبا طفلين آخرين. أصغرهما كان اسمها تانيا. نجت هذه الفتاة ذات العينين الخضراوين الكبيرتين بأعجوبة.

назвали Таня. Эта девочка с большими зелеными глазами чудом осталась жива.

В Самарканде было немало тех, кто ненавидел советскую власть и всех русских. Разгромленное в 1930-е годы басмачество, в годы Великой Отечественной войны вновь попыталось поднять голову, и вновь было разгромлено. Однако тайное сопротивление продолжалось. Не имея массового характера, оно принимало подчас достаточно трагичные формы.

В родильном доме Самарканда врачом-гинекологом работала пожилая узбечка Олмахон Азамасовна. Олмахон – значит красивая, а Азамас означает могущественный человек. Красивая ли Олмахон Азамасовна сложно было сказать – ей уже за пятьдесят было, но волосы она травила в белый цвет, глаза, брови и губы красила, так что можно было её за европейскую женщину принять. Спокойная, выдержанная, лишнего слова не скажет. А отец её был один

كان هناك عدد غير قليل من الناس في سمرقند ممن يكرهون الحكومة السوفيتية وكل من هو روسي. هُزمت الحركة البسمشية في الثلاثينيات، خلال سنوات الحرب الوطنية العظمى، وحاولت النهوض مجدداً، ولكنها هُزمت مرة أخرى. ومع ذلك، استمرت المقاومة السرية بأحداث وظروف مأساوية، دون أن تتخذ طابعاً جماعياً.

في مستشفى التوليد بسمرقند كانت تعمل امرأة أوزبكية مسنة، أولماخون أزامасوفنا، طبيبة نسائية. أولماخون تعني الجمال، والأزاماس تعني الشخص القوي. كان من الصعب تحديد ما إذا كانت أولماخون أزامасوفنا جميلة. كانت بالفعل قد تجاوزت الخمسين من عمرها، لكنها صبغت شعرها باللون الأبيض، ولونت عينيها وحاجبيها وشفتيها، بحيث يعتقد المرء أنها امرأة أوروبية. هي هادئة ورصينة لا تتفوه بالكثير من الكلام. وكان والدها أحد الممثلين البارزين للبسمشية، والذي أعدم بحكم من المحكمة السوفيتية. تعهدت أولماخون بعد ذلك بالانتقام لوالدها. وأثناء عملها

из видных представителей басмачества, казнённый по приговору советского суда.

Поклялась она тогда отомстить за отца. И, работая в родильном доме, только что родившимся русским детям спрынцовкой вливала в желудок сильный раствор марганца. А через некоторое время отсасывала его, чтобы следов не было. Марганец обжигал желудок новорожденного ребенка, сильно его подтягивал. Из-за ожога пища не могла перевариваться. Ребенка после кормления сразу начинало тошнить. Такую операцию Олмахон сделала 98 русским детям. Выжили из них двое, одной из них была Таня.

Врача-убийцу через этих выживших детей вычислили, судили, приговорили к расстрелу. Но погибших младенцев не вернуть. А Таня всю жизнь мучилась от последствий отравления. Но жизнь ей Господь определил долгую.

في مستشفى التوليد، قامت بصب محلول قوي من المنغنيز في معدات الأطفال الروس حديثي الولادة باستخدام وابل. وبعد قليل من الوقت تقوم بامتصاصه حتى لا يكون هناك أثر. كان المنغنيز يحرق معدة الطفل حديث الولادة ويقبضها بشدة. وبسبب الحرق، لا يمكن هضم الطعام، يبدأ الطفل بالتقيؤ على الفور بعد الرضاعة. أجرت أولماخون مثل هذه العملية على 98 طفلاً روسياً. نجا اثنان منهم، إحداهما كانت تانيا.

ومن خلال هذين الطفلين الناجيين، تم التعرف على الطبيبة القاتلة ومحاكمتها والحكم عليها بالإعدام. لكن لا يمكن إعادة الأطفال من الموت. وعانت تانيا طوال حياتها من عواقب التسمم. لكن الرب أعطاها حياة مديدة.

Переезд

В Самарканде Леонид с Марией и детьми прожили целых четырнадцать лет. Много и светлого, и тяжелого было связано для них с этим городом.

Они построили добротный дом, во дворе был сад, много виноградных лоз. С одной стороны от дома виднелась водонапорная башня хлопкового завода. А если отойти немного в другую сторону, то там дорога упиралась в крутой обрыв, под которым текла бурная горная река Зеровшан. Через нее был перекинут висячий мост, начинались горы.

Жизнь вроде бы начала налаживаться. Но только вот сын Марии от первого брака начал болеть. У него как раз время полового созревания пришло, и на этом фоне резко ухудшилось состояние здоровья. Часто стал терять сознание.

Врачи сказали, что нужно менять климат, иначе мальчик может умереть. Лучше всего перебраться к морю.

الانتقال

عاش ليونيد في سمرقند مع ماريا والأطفال لمدة أربعة عشر عاما. عاشوا في هذه المدينة الكثير من اللحظات المشرقة والصعبة.

قاموا ببناء منزل متين، وكانت هناك حديقة في الفناء، والكثير من الكروم. أطلّ المنزل بأحد جوانبه على برج مياه لمصنع قطن. وإذا تحرك المرء قليلا إلى الجانب الآخر، فهناك يقع الطريق على منحدر شديد الانحدار، يتدفق تحته نهر زروفشان الجبلي المتدفق. تم بناء جسر معلق فوقه، وبعده تبدأ الجبال.

بدأت الحياة تتحسن نوعا ما. ولكن ابن ماريا من زواجها الأوّل بدأ يمرض. بينما كان قد حان وقت بلوغه، وإثر ذلك تدهورت حالته الصحية بشكل حاد، وأصبح يفقد وعيه كثيرا.

قال الأطباء إنه يجب تغيير المناخ، وإلا فقد يموت الصبي، ومن الأفضل الانتقال إلى البحر.

كان من الصعب بعد سنوات عديدة تغيير المكان الذي ترتبط به الكثير من الذكريات، حيث وُلد الطفلان. لكن ليونيد تذكر

Тяжело было после стольких лет менять место, с которым столько связано, где двое детей родились. Но Леонид помнил о том, как Мария, чтобы спасти его от смерти, перебралась в эти места. А теперь нужно было спасти ее сына, который и ему за столько лет стал родным.

Они поехали в Краснодарский край. Дорога заняла почти месяц – поезда ходили очень медленно. Но всё заканчивается, закончилась и эта дорога. Они прибыли в приморский город Ейск, где жила старшая сестра Марии – Александра.

Ейск

Современный город Ейск расположен на северо-восточном окончании Ейского полуострова – месте, где люди обитали уже несколько тысяч лет назад.

Днём основания города Ейска считается 19 августа (31 августа по новому стилю) 1848 года. Основатель города

كيف انتقلت ماريا إلى هذا المكان لإنقاذه من الموت. والآن كان من الضروري إنقاذ ابنها، الذي أصبح يعتبره ابنه بعد هذه السنوات.

ذهبوا إلى إقليم كراسنودار. استغرق الطريق ما يقرب من شهر؛ حيث كانت القطارات بطيئة للغاية. ولكن لكل شيء نهاية، وهذا الطريق قد انتهى أيضا. وصلوا إلى بلدة بيسك الساحلية، حيث تعيش ألكسندرا، أخت ماريا الكبرى.

بلدة بيسك

تقع مدينة بيسك الحديثة في الطرف الشمالي الشرقي من شبه جزيرة بيسك، وهو مكان يعيش فيه الناس منذ آلاف السنين.

يعتبر 19 أغسطس (31 أغسطس وفقا للأسلوب الجديد) عام 1848 يوم تأسيس مدينة بيسك. مؤسس مدينة بيسك، الأمير ميخائيل سيمينوفيتش

Ейска князь Михаил Семенович Воронцов – новороссийский генерал-губернатор, главнокомандующий отдельным Кавказским корпусом, наместник на Кавказе, генерал-фельдмаршал. Руководя обширным Новороссийским краем, он проявил себя и как талантливый администратор. По его указанию благоустраивалась Одесса, были проложены дороги в Крыму. Добившись у императора Николая I согласия на основание Ейска, Воронцов до конца своих дней заботился о его развитии.

В тот год к Ейску со всей России потянулось множество переселенцев, руками которых и создавался город. Преимущественно это были выходцы из Великороссии и Малороссии.

Были здесь крестьяне и купцы из Ставропольской, Екатеринославской губерний, воронежские и курские жители, выходцы из Бердянска, Таганрога, Мариуполя. О мужестве этих людей, которые прибыли практически в степь, омываемую с обеих

فورونتسوف، هو الحاكم العام لنوفوروسيسك، والقائد العام لفيلق قوقازي منفصل، وحاكم منطقة القوقاز، ومشير عام.

أثبت بقيادته لإقليم نوفوروسيسك الشاسع، أنه مدير موهوب أيضا. بناء على تعليماته، تطورت أوديسا، وتم إنشاء الطرق في شبه جزيرة القرم. بعد الحصول على موافقة الإمبراطور نيكولاس الأول على تأسيس بيسك، اهتم فورونتسوف بتطويرها حتى أيامه الأخيرة. في ذلك العام، وصل العديد من المهاجرين من جميع أنحاء روسيا إلى بيسك، التي تم بناؤها بأياديهم. كانوا في الغالب أشخاصا من روسيا العظمى وروسيا الصغرى.

كان هناك فلاحون وتجار من مقاطعات ستافروبول وبيكاترينوسلاف وسكان فورونيچ وكورسك، وأشخاص من بيرديانسك وتاغانروغ وماريوبول. يمكن كتابة أساطير حول شجاعة هؤلاء الأشخاص، الذين وصلوا عمليا إلى السهوب، بعد أن غسلتهم أمواج البحر من الجانبين. لكن المناخ، والمأكولات البحرية الغنية الوفيرة، والسهول

сторон волнами моря, можно складывать легенды. Но именно климат, обильные богатые дары моря и плодородные степи за короткое время помогли освоиться переселенцам, наладить свой быт. С первых дней жизни города среди населения города Ейска преобладали мещане, ремесленники, купцы. Тем не менее, большая часть жителей, вплоть до коллективизации, занималась сельским хозяйством. Многие горожане имели большие приусадебные участки, скот, домашнюю птицу, сады и огороды. Огромную роль играл функционирующий и активно развивающийся морской порт. Зерно из Ейского порта экспортировалось в Италию, Англию, Турцию, Грецию.

Уже к середине 1870-х годов грузооборот порта вырос до 5 миллионов золотых рублей, а к началу XX века ежегодно через Ейский порт вывозилось более 4 миллионов тонн различных грузов, преимущественно пшеницы. Уже в 1849 году был утвержден первый Генеральный

الخصبة، ساعدت المستوطنين في وقت قصير على الشعور بالاستقرار وتحسين أسلوب حياتهم.

منذ الأيام الأولى من حياة سكان مدينة بيسك، انتشر البرجوازيون والحرفيون والتجار. ومع ذلك، فإن معظم السكان حتى وقت التنظيم الجماعي، كانوا يعملون في الزراعة. كان لدى العديد من سكان المدن قطع أراضي منزلية كبيرة وماشية ودواجن وحدائق وبساتين. لعب الميناء البحري العامل والآخذ بالتطور دورا كبيرا، تم تصدير الحبوب من ميناء بيسك إلى إيطاليا وإنجلترا وتركيا واليونان.

بحلول منتصف سبعينيات القرن التاسع عشر، نما تداول البضائع في الميناء إلى 5 ملايين روبل ذهبي، وبحلول بداية القرن العشرين، تم تصدير أكثر من 4 ملايين طن من البضائع المختلفة، وخاصة القمح، عبر ميناء بيسك سنويا. في عام 1849، تمت الموافقة على أول خطة رئيسية لتوسيع المدينة، حيث سمّي الشارع الرئيسي للمدينة «تشيرنومورسكايا» على

план застройки города. Главная улица города – Черноморская – была названа в честь войска Черноморского (современная ул. Ленина). Проект предусматривал перпендикулярную перспективу 22 городских улиц, несколько площадей, а также центральный проспект. В 1854-1856 годах был возведен Гостиный двор по периметру Базарной площади. Фасады сооружения различались декоративной отделкой. 15 декабря 1849 года первый станционный смотритель в Ейске Фесенко открыл почтовое отделение со штатом в 4 человека. 10 октября 1849 года – открыта первая церковь в Ейске – во имя Покрова Пресвятой Богородицы, сделанная из деревянного судна. 25 декабря того же года в ней состоялось первое богослужение.

К началу XX века Ейск превращается в крупный центр международной торговли и становится культурным центром Юга России. В 1904 году по инициативе городских властей проводится реконструкция порта, а в 1911

اسم قوات البحر الأسود (شارع لينينا الحديث). تضمن المشروع منظورا عموديا لـ 22 شارعاً من شوارع المدينة، والعديد من الساحات، بالإضافة إلى شارع مركزي.

بين عامي 1854-1856 أقيم مركز تسوق على امتداد محيط ساحة السوق واختلفت واجهات المبنى في التزيينات الزخرفية. في 15 ديسمبر 1849، افتتح فيسينكو، أول ناظر محطة في مدينة بيسك، مكتب يريد به طاقم عمل مكون من 4 أشخاص. في 10 أكتوبر 1849 افتتحت أول كنيسة في بيسك باسم شفاعة مريم العذراء المقدسة، وهي مصنوعة من أخشاب القوارب، وفي 25 ديسمبر من نفس العام، أقيم فيها القدّاس الأوّل.

بحلول بداية القرن العشرين، تحولت بيسك إلى مركز رئيسي للتجارة الدولية وأصبحت المركز الثقافي لجنوب روسيا. في عام 1904، بمبادرة من سلطات المدينة، تمت إعادة بناء الميناء، وفي عام 1911، افتتحت الشركة المساهمة لسكة حديد بيسك، التي تم إنشاؤها بمبادرة من رئيس

году Акционерное общество Ейской железной дороги, созданное по инициативе городского головы В. В. Ненашева, открывает железнодорожное сообщение.

К 1912 году население города составило 50 тысяч человек. С 1905 года в городе существовало Общество любителей изящных искусств, устраивавшее концерты и спектакли.

Во время Первой мировой войны в город были эвакуированы поляки, размещался здесь и лагерь военнопленных австрийцев. Значение Ейска как международного порта падает. Через него идут преимущественно тыловые армейские перевозки. После Октябрьской революции 1917 года власть в Ейске переходила из рук в руки в общей сложности шесть раз. На Ейском полуострове было своё противостояние «белых» и «красных». Символом красных являлся город Ейск. Казачьи же станции Ейского полуострова выступали под Белым зна-

блудие ф.ф. Нинашиф, خط سكة حديد.

بحلول عام 1912 بلغ عدد سكان المدينة 50 ألف نسمة. منذ عام 1905، أُقيم في المدينة جمعية محبي الفنون الجميلة، التي تنظم الحفلات الموسيقية والعروض المسرحية.

خلال الحرب العالمية الأولى، تم إجلاء البولنديين إلى المدينة، وكان معسكر أسرى الحرب النمساويين موجودا هنا أيضا. بدأت أهمية بيسك كميناء دولي تأخذ في الانخفاض. من خلاله كانت تذهب الإمدادات لخطوط الجيش الخلفية. بعد ثورة أكتوبر عام 1917، تغيرت السلطة في بيسك ست مرات. وكانت هناك مواجهة بين «الجيش الأبيض» و «الجيش الأحمر»، في شبه جزيرة بيسك. كانت مدينة بيسك رمزا للجيش الأحمر. وقفت قرى القوزاق في شبه جزيرة بيسك إلى جانب الجيش الأبيض.

في 2 فبراير 1918، تم تأسيس السلطة السوفيتية في بيسك لأول مرة، ولكن ليس لفترة طويلة. استعاد السوفييت السيطرة على بيسك في 28 مارس 1918.

менем. 2 февраля 1918 года в Ейске впервые, но ненадолго была установлена советская власть. Повторно Советы установили контроль над Ейском 28 марта 1918 года.

К моменту, когда в него впервые приехали жить Мария с мужем, Ейск был уже полностью советским городом, как казалось в то время, забывшим навсегда о своей истории.

Иван

Старшая дочь Матроны Александра не спешила с браком. Только в 30 лет вышла замуж. Ее муж Иван, лётчик морской авиации, высокий статный мужчина, очень ей нравился. Ей было спокойно рядом с ним, приятно ощущать исходившие от него силу и уверенность. У них родилась дочь Катя. Молодой семье дали квартиру в Ейске. Но счастье оказалось недолгим. Иван погиб незадолго до начала Великой Отечественной войны при испытании самолетов.

في الوقت الذي جاءت فيه ماريا وزوجها للعيش فيها لأول مرة، كانت يبسك قد أصبحت مدينة سوفيتية بالكامل، كما بدا في ذلك الوقت، ناسية تاريخها إلى الأبد.

إيفان

لم تكن الكسندرا الابنة الكبرى لماترونا في عجلة من أمرها للزواج. تزوجت في سن الثلاثين. زوجها إيفان، طيار في القوات البحرية، كان رجلا طويلا وحسن البنية، وكان يعجبها كثيرا. كانت تشعر بالأمان بجانبه، يروق لها أن تشعر بالقوة والثقة التي تنبعث منه. رُزقا بابنة سمّاها كاتيا. حصلت الأسرة الشابة على شقة في يبسك. لكن السعادة لم تدم طويلا. مات إيفان قبل وقت قصير من بدء الحرب الوطنية العظمى أثناء اختبار الطائرات.

В Ейске проводились испытания самолётов, проектировавшихся знаменитым авиаконструктором Робертом Бартини. Впервые Роберт Людвигович приехал на Азовское море в конце 1920-х годов, отвечал за проходившую на аэродромах Ейска и Таганрога подготовку к перелёту в США туполевского самолёта «Страна Советов».

В начале 1930-х годов двадцатого века, понадобился специальный самолёт для Арктики. Тогда Советский Союз осваивал Заполярье. В 1933 году образовали Главное управление Северного морского пути – организацию, наделённую правами наркомата (министерства) и занимавшуюся научными исследованиями в Арктике и экономическим освоением районов Крайнего Севера. Вот ей и потребовался многоцелевой самолёт, способный взлетать и садиться на сушу, воду, снег, лед, вести дальнюю ледовую разведку, доставлять грузы в поселки и на зимовья. Инициатором

тем اختبار الطائرات وتصميمها من قبل مصمم الطائرات الشهير روبرت بارتيني في مدينة بيسك. جاء روبرت لودفيغوفيتش بارتيني لأول مرة إلى بحر آزوف في أواخر عشرينيات القرن الماضي، وكان مسؤولاً عن الاستعدادات لرحلة طائرة توبوليف «طائرة بلد السوفييت» إلى الولايات المتحدة، والتي جرت في مطارات بيسك و تاغانروغ.

في أوائل ثلاثينيات القرن العشرين، كانت هناك حاجة إلى طائرة خاصة للقطب الشمالي. وقتها أصبح الاتحاد السوفيتي متمكّن في القطب الشمالي. ففي عام 1933، أنشأوا الإدارة الرئيسية لطريق بحر الشمال - وهي منظمة مُنحت حقوق الوزارة وقامت بإجراء البحث العلمي في القطب الشمالي بالإضافة إلى مساهمتها في التنمية الاقتصادية لمناطق أقصى الشمال.

ولذلك احتاجت المنظمة إلى طائرة متعددة الأغراض قادرة على الإقلاع والهبوط على الأرض والمياه والتلج والجليد، وإجراء استطلاع بعيد المدى للجليد، ونقل البضائع إلى القرى

его создания был полярный лётчик Б.Г. Чухновский, которому поручили подготовить техническое задание на «Дальний арктический разведчик» (ДАР), а разработкой проекта занялся Р.Л. Бартини.

В 1935 году в акватории города Ейска, испытывали «ДАР», поднимая и сажая его на лёд. Использовали при этом аэродромы Ейска и Таганрога.

Как вспоминал впоследствии один из участников испытаний «ДАР» полярный лётчик Анатолий Алексеев: «Условия испытаний были трудными. Из-за тёплой погоды лёд в Азовском море интенсивно таял, и потребовалась решительность каждого члена экипажа, чтобы сразу после заводских испытаний в течение ровно трёх часов подготовить самолёт к перелёту Севастополь – Ейск. На следующий день после посадки на лёд в Ейске самолет провалился под лёд, был с трудом вытасчен и после этого летал ещё десять раз. После последнего полёта лодка

والأكواخ الشتوية. كان أول المبادرين في إنشائها هو الطيار القطبي تشوخنوفسكي ب.غ، الذي تم تكليفه بإعداد الشروط المرجعية لكشاف القطب الشمالي الأقصى (DAR)، أما بارتيني ر.ل. فقد عمل على تطوير المشروع.

في عام 1935، في مياه مدينة بيسك، اختبروا «DAR»، ورفعوها ووضعوها على الجليد. استخدموا المطارات في بيسك و تاغانروغ.

في وقت لاحق قال أحد المشاركين في اختبارات DAR الطيار القطبي أناتولي ألكسيف لاحقاً: «كانت ظروف الاختبار صعبة. بسبب الطقس الدافئ، كان الجليد في بحر آزوف يذوب بشكل كبير، وقد تطلب الأمر من كل فرد من أفراد الطاقم إعداد الطائرة لرحلة سيفاستوبول-بييسك في غضون ثلاث ساعات بالضبط بعد اختبارات المصنع.

في اليوم التالي بعد الهبوط على الجليد في بيسك، غاصت الطائرة تحت الجليد، وتم سحبها بصعوبة، وبعد ذلك حلقت عشر مرات أخرى. بعد الرحلة الأخيرة، سقط مزلاج الطائرة تحت الجليد

самолёта проваливалась под лёд ещё семь раз, но благодаря полозьям и только на собственной тяге моторов выбралась без повреждений».

Естественно, что такие испытания самолётов были сопряжены с риском для лётчиков. Александра очень переживала за Ивана, уговаривала его под каким-нибудь предлогом отказаться от опасных полётов, попроситься перевести его куда-нибудь в другое место. Он эти просьбы с негодованием отверг: как он, советский офицер, может скрываться от опасностей? Наоборот, он должен идти им навстречу с высоко поднятой головой. Если хотела, чтобы муж её был скрыт от рисков, выходила бы замуж за бухгалтера. Впрочем, и у тех свои опасности есть. Главное же – нужны для Родины эти самолёты, чувствует Иван, что в важном деле участвует

Нельзя сказать, что гибель храброго офицера оказалась для его жены совсем неожиданной, но менее больно ей от этого не было.

сبع مرات أخرى، ولكن بفضل الانزلاق فقط من خلال قوة دفع محركها، خرجت الطائرة دون ضرر».

بطبيعة الحال، كانت مثل هذه الاختبارات للطائرات محفوفة بالمخاطر بالنسبة للطيارين. كانت ألكسندرا قلقة للغاية بشأن إيفان، وحاولت إقناعه بشتى الطرق، بتجنب الرحلات الجوية الخطرة، وبأن يقوم بطلب نقله إلى مكان آخر.

رفض إيفان هذه الطلبات بسخط، كيف يمكن لضابط سوفيتي أن يختبئ من المخاطر؟ على العكس من ذلك، يجب أن يتجه نحوها مباشرة مرفوع الرأس. لو كان ماتريده تخيبة زوجها من المخاطر، فلتنزوج كانت من محاسب. وعلى كل حال، لدى المحاسبين مخاطر خاصة بهم أيضا. الشيء المهم هو أن الوطن يحتاج لهذه الطائرات، وهو ما جعل إيفان يشعر أنه يشارك في أمر مهم.

لا يمكن القول أن موت ضابط شجاع كانت غير متوقعة على الإطلاق بالنسبة لزوجته، ولكن ذلك لم يخفف من ألمها لفقدانه.

Виктор и Александра. Знакомство

Беда не приходит одна. Не успела Саша оправиться от потери мужа, как новое испытание, выпавшее не только на ее долю, но и на долю всего Советского народа – Великая Отечественная война. Небывало суровая зима в начале войны обошла стороной и Краснодарский край. Простудилась Катя. Заболела воспалением легких и вскоре умерла.

В 35 лет Александра осталась одна, с воспоминаниями о прошедшем недолгом семейном счастье и полным испытаний настоящим.

Однажды в Ейском порту она случайно встретила с Виктором Санько, служившим на одном из военных кораблей. Он потерял семью в годы войны – нацистские захватчики уничтожили целые населённые пункты в Беларуси вместе со всеми, кто в них жил. В одной из уничтоженных вместе с жителями деревень жила семья Виктора...

فيكتور وألكسندرا. التعارف

المصائب لا تأتي فرادى. لم يكن لدى ساشا الوقت الكافي للتعافي من فقدان زوجها، وقع مصاب جديد لم يكن فقط من نصيبها، ولكن من نصيب الشعب السوفيتي بأكمله فكانت الحرب الوطنية العظمى. لم يسبق للشتاء القاسي في بداية الحرب تجاوز إقليم كراسنودار. أصيبت كاتيا بنزلة برد وبالتهاب رئوي وتوفيت بعد فترة وجيزة.

في سن الخامسة والثلاثين، أصبحت ألكسندرا وحيدة مع ذكرياتها عن سعادتها العائلية التي لم تدم طويلا ومع حاضر مليء بالتجارب.

في إحدى المرات في ميناء بيسك التقت ألكسندرا بالصدفة مع فيكتور سانكو، الذي كان يخدم على إحدى السفن الحربية. لقد فقد عائلته خلال سنوات الحرب، حيث دمر الغزاة النازيون بلدات بأكملها في بيلاروسيا، بمن فيها من سكان. في إحدى القرى التي دمرت كانت تعيش عائلة فيكتور...

لم يكن الحديث بين فيكتور وألكسندرا طويلا، لكن كان كافيا

Общение Виктора и Александры не было долгим, но им его хватило, чтобы рассказать самое главное друг о друге. Им казалось, что они всегда друг друга знали. Люди, потерявшие всё, что наполняло смыслом их жизнь, как будто обрели новый смысл жить дальше, встретив друг друга. Не просто выживать вопреки боли прошлого и наполненному тяготами военного времени настоящему, а именно жить.

Но вскоре корабль, на котором служил Виктор, получил приказ покинуть акваторию Азовского моря. Дислокация в Керчь. На прощание они обменялись адресами, пообещав друг другу, что обязательно встретятся.

Оккупация

Между тем события разворачивались так, что враг дошёл и до Ейска. И не только дошёл, но и захватил город.

Необычайно холодная зима 1941 года покрыла Та-

بالنسبة لهما ليعرفا أهم الأمور عن بعضهما البعض. بدا لهما أنهما كانا يعرفان بعضهما البعض منذ زمن. شخصان فقدوا كل شيء أعطى لحياتهما معنى، والآن بعد أن التقيا شعرا كما لو أنهما وجدا معنى جديدا للعيش من أجله. ليس فقط من أجل البقاء على الرغم من آلام الماضي والحاضر المليء بصعوبات الحرب، ولكن للعيش بحد ذاته.

ولكن سرعان ما جاءت أوامر للسفينة التي كان يخدم عليها فيكتور بمغادرة مياه بحر آزوف والتمركز في كيرتش. عند الفراق، تبادلا العناوين وواعد كل منهما الآخر بأنهما سيلتقيان بالتأكيد.

الاحتلال

في هذه الأثناء، دارت الأحداث بطريقة وصل فيها العدو إلى بيسك. ولم يصل المدينة فحسب، بل استولى عليها أيضًا.

غطى شتاء عام 1941 البارد بشكل غير عادي خليج تاغانروغ

ганрогский залив твёрдым слоем льда. Это создавало реальную угрозу переброски нацистских войск в тыл 56-й армии, сражавшейся под Ростовом-на-Дону. В целях нейтрализации этой угрозы, военный совет 56-й армии и флота принял решение для обороны Ейской военно-морской базы прорубить во льду залива полынью, около шести метров шириной и около 20 километров длинной: от Воронцовского мыса до острова Ейская коса. По всей линии полыньи, которой всю зиму ейчане не давали замерзнуть, была возведена более чем двухметровая ледяная стена.

Эту преграду гитлеровские войска так и не решились штурмовать, однако уже к лету 1942 года Ейск стал прифронтовым городом. После захвата нацистами Ростова-на-Дону советским командованием было принято решение об эвакуации Ейской военно-морской базы.

Нацисты – немецкие и румынские военные части – вошли в Ейск 9 августа 1942

بطبقة صلبة من الجليد. شكّل هذا تهديدا حقيقيا بنقل القوات النازية إلى مؤخرة الجيش 56، الذي قاتل بالقرب من مدينة روستوف على نهر الدون. بهدف تحييد هذا التهديد، قرر المجلس العسكري لكل من الجيش 56 والأسطول قطع جليد الخليج في الجرف الجليدي، بعرض حوالي ستة أمتار وطول حوالي 20 كيلومترا، من رأس فورونتسوفسكي إلى جزيرة بيسك سبيت للدفاع عن قاعدة بيسك البحرية. على طول الخط الكامل للجرف -الذي لم يسمح سكان بيسك بتجميده طوال فصل الشتاء- أقيم جدار جليدي يزيد طوله عن مترين.

لم تجرؤ القوات النازية على اقتحام هذا الحاجز، ولكن بحلول صيف عام 1942 أصبحت مدينة بيسك على خط المواجهة. بعد أن استولى النازيون على روستوف على نهر الدون، قررت القيادة السوفيتية إخلاء قاعدة بيسك البحرية.

دخل النازيون من وحدات عسكرية ألمانية ورومانية مدينة بيسك في 9 أغسطس 1942. الاحتلال صفحة مأساوية في

года. Оккупация – трагическая страница истории города. За время полугодовой оккупации нацистами и их пособниками-полицаями из числа уголовников и недовольных советской властью были замучены около 600 человек.

Жертвами стали не только партийные и советские работники, но и дети. Были отравлены газом 214 детей из детского дома, эвакуированного в Ейск из Симферополя, которых не успели эвакуировать перед сдачей города. Больные дети были не нужны рациональным европейцам, ищущим практическую пользу.

Ейск был освобожден 5 февраля 1943 года 58-й армией Северо-Кавказского фронта.

У пережившей тяготы оккупации Александры, наконец, появилась возможность попробовать узнать что-то о Викторе, мысли о котором давали ей силы жить среди того ужаса, который на целых полгода воцарился в красивом приморском городе.

تاريخ المدينة، فخلال ستة أشهر من احتلال النازيين والمتواطئين معهم من رجال الشرطة من بين المجرمين وغير الراضين عن السلطة السوفيتية، تم تعذيب حوالي 600 شخص.

لم يكن الضحايا من العمال الحزبيين والسوفييت فحسب، بل كان الأطفال أيضاً من بين الضحايا. 214 طفلاً من دار الأيتام تم إجلاؤهم مسبقاً من سيمفيروبول إلى بيسك. تم تسميمهم بالغاز ولم يكن لديهم الوقت الكافي للإخلاء قبل سقوط المدينة. لم يكن الأوروبيون العقلانيون الذين يبحثون عن مكاسب عملية بحاجة إلى الأطفال المرضى.

تم تحرير بيسك في 5 فبراير 1943 من قبل الجيش 58 لجنبة شمال القوقاز.

أُتحت لألكسندرا -التي نجت من مصاعب الاحتلال- الفرصة أخيراً لمحاولة معرفة أي شيء عن فيكتور، إذ قد منحها تفكيرها فيه القوة للعيش وسط الرعب الذي ساد المدينة الساحلية الجميلة لمدة نصف عام.

Письмо медсестры

В боях за Крым Виктор был тяжело ранен. После ранения попал в госпиталь. Операция, ампутация обеих ног. Воевать он уже не мог, да и в тылу с такой инвалидностью его было не привлечь к участию в трудовом фронте. Скорее о нём надо было заботиться.

Война подходила к концу, куда теперь его забросит судьба? Родные погибли в Беларуси, про Александру после операции он даже и думать боялся, не то чтобы кому-то про неё рассказывать. Виктора отправили в инвалидный дом в один из городов Центральной России, который не был под оккупацией.

После первого шока от ощущения, что теперь он потерял и ноги, Виктор замкнулся в себе. На новом месте целыми днями лежал, повернувшись лицом к стене. На все вопросы отвечал односложно.

Его разговорила медицинская сестра Маргарита –

رسالة الممرضة

أصيب فيكتور بجروح خطيرة، في معارك القرم. بعد إصابته، تم نقله إلى المستشفى، أجري له عملية بتر كلا الساقين، ولم يعد قادرا على القتال حتى في مؤخرة الجيش مع مثل هذه الإعاقة، ولم يكن من الممكن أن يشارك في الجبهة العاملة. وعوضا عن ذلك، كان يحتاج لمن يعتني به.

كانت الحرب تقترب من نهايتها، فأين سيأخذه القدر الآن؟ مات أقاربه في بيلاروسيا، حتى أنه كان يخشى مجرد التفكير في ألكسندرا بعد العملية، وليس فقط إخبار أحد عنها. تم نقل فيكتور إلى دار للمعوقين في إحدى مدن روسيا الوسطى، والتي لم تكن تحت الاحتلال.

بعد الصدمة الأولى من الشعور بأنه قد فقد ساقيه، انغلق فيكتور على نفسه. في المكان الجديد، كان يرقد لأيام متتالية، دائرا وجهه إلى الحائط. يرد على جميع الأسئلة باختصار شديد.

تحدثت إليه الممرضة مارغريتا، وهي امرأة تبلغ من العمر حوالي خمسين عاما، إذ

женщина лет пятидесяти, про которую попавшие в этот дом страдания говорили, что она умеет лечить словом. Борис Полевой еще не написал «Повесть о настоящем человеке». А Маргарита Петровна рассказывала потерявшим конечности солдатам об Александре Прокофьеве-Северском, совершавшем боевые вылеты в годы Первой мировой войны с протезом ноги.

В глазах некоторых инвалидов зажигались искры; они начинали думать, что еще не всё для них потеряно. Что если они и не смогут вернуться в строй, то в мирной-то жизни точно смогут себя найти. Были и другие, которые отмахивались от ее слов: не понимает медсестра каково им. Виктор не принадлежал ни к первым, ни ко вторым.

– Нужно понять, зачем жить, – сказал он как-то Маргарите.

О Боге в Советском Союзе говорить было не принято. Да и знала ли о Нём сама

قال عنها أولئك الذين دخلوا بيت المعاناة هذا إنها تجيد العلاج بالكلام. لم يكن بوريس بوليفوي قد كتب «قصة إنسان حقيقي» بعد. وكانت مارغريتا بيتروفنا تحكي للجنود الذين فقدوا أطرافهم عن ألكسندر بروكوفيف سيفرسكي، الذي قام بطلعات قتالية جوية خلال الحرب العالمية الأولى بساق اصطناعية.

أضاءت شرارات في عيون بعض هؤلاء المعاقين؛ حيث بدأوا يعتقدون أنهم لم يفقدوا كل شيء، حتى لو لم يتمكنوا من العودة إلى الخدمة، فسيكونون بالتأكد قادرين على العثور على أنفسهم في الحياة الطبيعية. كان هناك آخرون تجاهلوا كلماتها، لم تكن الممرضة تفهم ما كانوا يشعرون به. لم يكن فيكتور ينتمي إلى القسم الأول ولا الثاني.

قال ذات مرة لمارغريتا: «نحن بحاجة إلى أن نفهم لماذا نعيش».

لم يكن من المعتاد الحديث عن الرب في الاتحاد السوفييتي، ولم تكن مارغريتا متأكدة ما إن كانت نفسها تعرف عنه أم لا، لكنها وجدت بالضبط ما تحتاجه لهذا الرجل المكسور تقريبا:

Маргарита неизвестно. Но нужные именно для этого почти сломанного жизнью мужчины, она нашла:

- Так пойми - ты же Виктор, твоё имя значит победитель. Ты не можешь проиграть свою жизнь вот так. Кто у тебя есть?

Она знала о погибших родных Виктора в Белоруссии, и он знал, что она знает. Поэтому вопрос застал его врасплох, и неожиданно для себя он рассказал ей про Сашу.

- Потерял её адрес? - сочувственно спросила медсестра. - Давай всё равно её поищем.

- Да я его наизусть помню! - возмутился инвалид, на миг забывший про то, что он безногий.

- И какой он?

Виктор машинально продиктовал адрес, и только потом спросил:

- А тебе он зачем?

- Напишу ей письмо.

- Не вздумай! - вскипел мужчина. - Мало ей горя в жизни было, еще нового не хватало!

- حسناً، استوعب، أنت فيكتور، واسمك يعني المنتصر. لا يمكنك أن تخسر حياتك هكذا. مَنْ مِنَ الأَقْرَابِ لَدَيْكَ؟

كانت على علم بأقارب فيكتور الذين قتلوا في بيلاروسيا، وكان يعلم أنها تعرف ذلك، لذلك فاجأه السؤال، وبشكل لم يتوقعه لنفسه أخبرها عن ألكسندرا.

- هل أضعت عنوانها؟ - سألت الممرضة بتعاطف. - دعنا نبحث عنها على أي حال.

- لا بل أتذكره عن ظهر قلب! - كان المريض ساخطاً، متناسياً للحظة أنه فقد ساقيه.

- وما هو العنوان؟

قام فيكتور بإملاء العنوان تلقائياً، وبعد ذلك فقط سألها:

- لماذا تريدينه؟

- سأكتب لها رسالة.

- لا تفكري حتى في ذلك!

- غضب الرجل - ألم يكن لديها ما يكفي من المآسي في حياتها، لنزيدها مأساة جديدة!

- «ولماذا أنت متأكد من أنك

مأساة؟» ربما تكون العكس تماماً. وليست هي فقط من ستمنحك معنى لحياتك، ولكن أنت أيضاً ستمنحها معنى لحياتها.

– А ты почему так уверен в том, что ты – горе? Может совсем наоборот. И не только она тебе дает смысл жизни, но и ты ей.

– Не пиши ничего, – устало сказал Виктор. И грустно добавил: – Да если и напишешь – что толку...

...Через три недели Александра получила письмо от медицинской сестры из незнакомого ей города. Ехать ли туда к Виктору она даже и минуты не сомневалась – конечно, ехать.

Александра и Виктор. Победа любви

Александра приехала в город, где в доме инвалидов был Виктор. Когда ему сказали, что она приехала, то все в его душе всколыхнулось. Но он не хотел видеть Сашу – не хотел, чтобы она увидела, каким он стал. Виктору хотелось её на руках носить, а кто он теперь – безногий инвалид. Категорически не хотел встречаться, хотя Алексан-

قال فيكتور بتعب: «لا تكتبي أي شيء». وأضاف حزينا: وحتى لو كتبت، فما الفائدة بعد ثلاثة أسابيع تلقت ألكسندرا رسالة من ممرضة من مدينة لا تعرفها. لم تشك حتى ولو لدقيقة واحدة ما إذا كانت ستذهب إلى فيكتور، فهي بالطبع ستذهب إليه.

ألكسندرا و فيكتور. انتصار الحب

جاءت ألكسندرا إلى المدينة حيث كان فيكتور في دار رعاية المعاقين. عندما قيل له إنها وصلت، ارتعش كل شيء في داخله. لكنه لم يكن يريد أن يراها، لم يكن يريد أن يرى ما آل عليه حاله. أراد فيكتور أن يحملها بين ذراعيه، ومن يكون الآن، عاجز بلا أرجل. لم يكن يريد أن يلتقي بها بشكل قاطع، على الرغم من أن

дра в попытках его увидеть в течение двух недель каждый день к нему приходила. И уходила, услышав, что он не хочет ее видеть, чтобы на следующий день опять вернуться.

Ей уже не на что было жить в чужом городе. И в этот момент Саше пришла в голову мысль, как обеспечить свое выживание в это время и гарантированно увидеть Виктора, поговорить с ним.

Она устроилась санитаркой в этот дом инвалидов, и уже на следующий день вошла к нему в палату.

Сердце мужчины сжалось, когда он увидел ту, которую полюбил; чтобы она не заметила вы ступившие на его глазах слезы, он отвернулся к стене.

- Зачем пришла? - глухо спросил Виктор.

- За тобой. Поехали в Ейск.

- Зачем? - ещё глуше спросил он.

- Жить. Вместе.

- С обручком? - горько спросил мужчина.

ألكسندرا، في محاولاتها لرؤيته، كانت تأتي إليه كل يوم على مدى أسبوعين. وكانت تغادر عندما تسمع أنه لا يريد رؤيتها لتعود في اليوم التالي مرة أخرى.

لم يتبق لديها ما تعيش عليه في هذه المدينة الغريبة. وفي تلك اللحظة، خطرت على بالها فكرة تتمكن بها من تأمين قوتها وضمأن رؤية فيكتور والتحدث معه في نفس الوقت.

حصلت على وظيفة كمقدمة رعاية في دار رعاية المعاقين، وفي اليوم التالي دخلت جناح فيكتور.

اعتصر قلب الرجل عندما رأى المرأة التي أحبها. وحتى لا تلاحظ الدموع في عينيه، استدار إلى الحائط.

- لماذا جئت؟ سأل فيكتور بصوت منخفض.

-جئت لأجلك. دعنا نذهب إلى بيبسك.

- لماذا؟ سأل بهدوء أكثر.

- لنعيش معا.

- مع معاق؟ سأل الرجل

بمرارة.

- «أنت لم تصنع لنفسك

هذا. نحن التقينا، وتعرفنا على

- Ты же не сам себя таким сделал. Мы познакомились, узнали друг друга; сказали, что всегда будем друг другу нужны. А теперь - первое серьезное испытание - так ты думаешь, что не нужен? А зачем тогда все наши слова были нужны? Значит, случись по другому, я тебе была бы не нужна?

У Виктора в глазах мелькнула искра надежды, но он ничего не сказал, а отвернулся к стене.

Но Александра не отступила. Она продолжала работать санитаркой в этом интернате, чтобы каждый день после рабочего дня подходить к Виктору, разговаривать с ним, говорить, что он ей нужен.

В его потухших глазах начали вновь загораться искры надежды. Но он их тут же гасил, вспоминая о том, в каком состоянии обречён доживать свою жизнь. «Или продолжать жить?» - пронзило его однажды, когда и спустя полгода Саша не уехала, и также продолжала звать его поехать с ней.

بعضنا البعض. وقلنا إننا سنكون دائما بحاجة بعضنا البعض. والآن عند أول اختبار جاد، هل تعتقد أنني لست بحاجة إليك؟ وما كانت حاجة كل كلماتنا إذا؟ أيعني هذا أنه إذا كان الأمر معكوسا، لم تكن لتحتاجني؟»

ومضت شرارة أمل في عيني فيكتور، لكنه لم يقل شيئا، بل استدار بعيدا إلى الحائط. لكن ألكسندرا لم تتراجع. واصلت العمل كمقدمة رعاية في هذه الدار، لتأتي كل يوم بعد دوامها إلى فيكتور، وتتحدث معه، وتخبره إنها بحاجة إليه.

بدأت شرارة من الأمل تتوهج في عينيه الباهتتين، لكنه سرعان ما أخمدها، متذكرا الحالة التي كان محكوما عليه عيش حياته فيها «أو الاستمرار في العيش؟». وفي يوم من الأيام وعندما مرت ستة أشهر دون أن تغادر ألكسندرا ومع استمرارها أيضا في دعوته للذهاب معها، أخطرت دفاعاته.

- «أحقا لن تندمي على ذلك؟» - سأل فيكتور بهدوء، ونظر باهتمام في عيني ألكسندرا. قالت بحزم: «لا. لن أخونك».

- Ты правда не пожалеешь? - тихо спросил ее Виктор, пристально глядя в глаза Александры.

- Нет, - твёрдо сказала она. - Я тебя не предаю.

- Так нет тут предательства, - сказал мужчина так мягко, как только мог. - Ты молодая, красивая, найдёшь ещё свое счастье.

- Нашла уже.

- Зачем тебе это нужно?

- Потому что я тебя люблю.

- А я не хочу ехать, потому что тебя люблю.

- Будем до конца жизни так здесь жить?

Виктор впервые после потери ног улыбнулся. Они поехали в Ейск, поженились. У них родились два сына - Алексей и Николай. Оба, когда выросли, стали офицерами.

Дома инвалидов

Как-то (несколько лет после окончания войны прошло) соседка тётя Глаша сказала Виктору:

قال الرجل بلطف قدر استطاعته: «حسنا، لا توجد خيانة هنا. أنت شابة جميلة وستجدين سعادتك».

- لقد وجدتها بالفعل.

- لماذا تحتاجين لهذا؟

- لأنني أحبك.

- وأنا لا أريد الذهاب لأنني

أحبك.

- هل سنعيش هنا لبقية

حياتنا؟

ابتسم فيكتور لأول مرة

منذ أن فقد ساقيه، بعد ذلك ذهب

إلى بيسك وتزوجا. رزقا بولدين:

أليكسي ونيكولاي، الذين أصبحا

ضابطين عندما كبرا.

دار رعاية المعاقين

ذات مرة (بعد عدة

سنوات من نهاية الحرب) قالت

إحدى الجارات، العمدة غلاشا،

لفيكتور:

- Что ты у Шурки обузой на шее висишь? Она баба справная, здорового себе нашла бы, да и помоложе. А ты шел бы в дом инвалидов – государство видишь как сейчас о таких как ты заботится – само навстречу идет. И ей хорошо, да и тебе неплохо.

Если бы мужчина такое ему сказал, не вытерпел бы Виктор и хоть и без ног, но набросился бы на обидчика. А со старухи что возьмешь? Поэтому не нашедшая выхода тяжесть придавила его к земле.

Александра сразу почувствовала, что что-то случилось, как только его увидела. Он хотел не говорить, но ей разве не скажешь? А когда рассказал, услышал ее слова «Глашка-то дура это понятно всем, а ты вот почему такой глупый?» – камень с его сердца тут же упал.

Забота, о которой соседка сказала, была такой, от которой прятались. Про то, куда безногие и безрукие инвалиды с улиц больших советских городов как-то быстро исчезли, разное говорили. Да

- لماذا تتدلى حول رقبة ألكسندرا مثل العباءة؟ إنها امرأة جيدة، ستصبح من دونك أكثر صحة، وحتى أصغر سناً. وأنت ستذهب إلى دار رعاية المعاقين، ألا ترى كيف تعنتي الدولة الآن بالأشخاص الذين في مثل حالتك؟. ستتمضي الحياة قدماً، سيكون وضعها جيد ووضعك أيضاً لن يكون سيئاً.

لم يكن فيكتور ليحتمل مثل هذا الكلام، لو كان رجلاً من قاله له، حتى بدون أرجل، كان سيهجم على هكذا متمر. ولكن ما الذي سيجنيه من امرأة عجوز؟ لذلك، فإن الحمل الذي لم يجد له مخرجاً أثقل كاهله.

شعرت ألكسندرا على الفور أن شيئاً ما قد حدث بمجرد أن رأته. أراد ألا يخبرها، لكن هل بإمكانه ذلك؟ وعندما أخبرها، وسمع كلماتها، «غلاشكا حمقاء، الجميع يعلم هذا، لكن لماذا أنت ساذج هكذا؟» - سقط حجر من على قلبه فوراً.

الرعاية التي تكلمت عنها الجارة كانت من النوع الذي اختبأ منه الناس. قالوا أشياء مختلفة، حول المكان الذي اختفى إليه المعوقون

и сейчас по-разному об этом пишут. Кто-то заявляет, что увезли их с глаз долой, чтобы не портили память о Победе. Да своими орденами и медалями на изуродованные тела приколотыми не напоминали постоянно, какой ценой она досталась. Другие наоборот разделяли и разделяют точку зрения Глафиры. По их мнению позаботились советское государство о тех, кто не щадил себя в годы войны. Определили инвалидов туда, где и уход за ними, и забота, избавили от бытовых проблем и заботе о хлебе насущном.

Правда – она всегда любых слов сложнее. Государство не обеспечило потерявшим во время войны здоровье героям не только достойную, но и достаточную для существования пенсию. Поэтому и было так много безногих и безруких ветеранов, которые побирались в поездах, у магазинов. А на груди у них при этом блестили боевые награды...

Инвалидов отправляли на проживание в социальные

بلا أرجل وبلا أذرع بسرعة من شوارع المدن السوفيتية الكبيرة، والآن يكتبون عنه بطرق مختلفة. يدعي البعض أنهم أخذوهم بعيدا عن الأنظار حتى لا يفسدو ذكرى النصر. وبأوسمتهم وميدالياتهم المثبتة على الجثث المشوهة، لا يذكرون باستمرار بالسعر الذي دفع لأجله. وعلى العكس من ذلك، شارك ويشارك آخرون وجهة نظر غلافيرا. برأيهم، اعتنت الدولة السوفيتية بأولئك الذين لم يوفروا أنفسهم خلال سنوات الحرب. لقد وضعوا المعاقين في مكان يتم فيه الاعتناء بهم ورعايتهم، متخلصين من المشاكل اليومية والاهتمام بقوت يومهم.

إنّ الحقيقة دائما أكثر تعقيدا من أي كلمة. لم توفر الدولة للأبطال الذين فقدوا صحتهم خلال الحرب معاشا تقاعديا لائقا، بل وحتى لم توفر لهم معاشا كافيا للعيش. لذلك، كان هناك الكثير من قدامى المحاربين بلا أرجل ولا ذراعين يتسولون في القطارات والمتاجر. وفي نفس الوقت أضاعت الجوائز العسكرية على صدورهم ...

تم إرسال المعوقين للعيش في مؤسسات اجتماعية مغلقة، تم

учреждения закрытого типа, многие из которых разместили в бывших монастырях – Валаамском, Кирилло-Белозерском, Александро-Свирском, Горицком и других.

Есть публикации, что инвалидов свозили туда фактически на правах заключенных, что в условиях, когда даже колхозники не имели на руках паспортов, звучит достаточно правдоподобно. По другой версии основная задача домов инвалидов была их реабилитация, помощь в освоении новой профессии, например, счетовода или сапожника. Тех, кто социализовался, выпускали, помогали определиться в каком-то городе, трудоустроиться. Инвалиды были и мужчины, и женщины. Некоторые и в этих местах создавали семьи, рожали детей. В Горицах обладавший музыкальным талантом безногий бывший матрос создал хор инвалидов.

Но в любом случае мало было тех, кто сам стремился в эти дома инвалидов попасть. И если бы Глафире, так легко

وضع العديد منهم في أديرة سابقة، مثل فالام وكيريللو بيلوزيرسكي وألكسندر سفيرسكي وجوريتسكي وغيرها.

هناك منشورات تفيد بأن الأشخاص ذوي الإعاقة قد تم أخذهم بالفعل كسجناء، والتي تبدو معقولة تماما في الظروف التي لم يكن فيها حتى المزارعون الجماعيون يحملون جوازات سفر في أيديهم. وفقا لإصدار آخر، كانت المهمة الرئيسية لدور رعاية المعاقين هي إعادة تأهيلهم، والمساعدة في إتقانهم مهنة جديدة، على سبيل المثال، محاسب أو صانع أحذية. تم السماح لأولئك الذين كانوا اجتماعيين بالخروج، وساعدوهم بالاستقرار في بعض المدن، وبالعثور على عمل. كان هناك رجال ونساء من ذوي الإعاقة. حتى أن البعض في هذه الأماكن أنشأوا أسرا، وأنجبوا أطفالا. في جوريتسي، أنشأ بحار سابق بلا أرجل يتمتع بموهبة موسيقية جوقة للمعاقين.

لكن على أية حال، كان هناك عدد قليل ممن سعوا هم أنفسهم لدخول هذه الدور. ولو تم إخبار غلاфир- التي نصحت بكل سهولة

советовавшей Виктору туда попроситься, самой сказали, что она может туда попасть, то тётка страшно перепугалась бы. Потому что в условиях, когда и так свободы было немного, в этих местах для их обитателей ее было совсем мало, а возможностей для злоупотреблений начальствующих в этих обителях скорби – более чем достаточно. А уж Виктор тем более не хотел бы туда попасть – очень он любил свою Александру, ни за что не хотел с ней разлучаться. Но только в том случае, если он ей нужен. Если бы почувствовал, что обуза для нее, как сказала тетя Глаша, то и дня бы с ней не был. Но Саша умела успокоить его раненое сердце всего лишь несколькими словами, а то и просто взглядом. Инвалидов порой прямо с улиц увозили; тех, у кого родных не было, но в нашем мире ошибки не исключены, исполнители очень часто не самые умные люди, которые бывают на свете. Поэтому пока массовые акции по на-

визитор أن يطلب الذهاب إلى هناك- أنها تستطيع الوصول إلى هناك، لكانت العممة خافت بشدة. لأنه في الظروف التي كانت فيها الحرية محدودة على أي حال، كان هناك القليل جدا من الحرية في هذه الأماكن لسكانها، وكان هناك أكثر من الفرص الكافية لسوء المعاملة من قبل المسؤولين في مساكن الضيق هذه. والأكثر من ذلك، أن فيكتور لا يريد الذهاب إلى هناك، لقد أحب ألكسندرا كثيرا، ولم يكن سيرغب أبدا لأي سبب كان في الانفصال عنها، إلا إذا أصبحت لا تحتاجه، وشعر أنه عبء عليها، كما قالت العممة غلاشا، فوقتها لن يبقى معها ولو ليوم واحد.

لكن ساشا عرفت كيف تهدي قلبه الجريح ببضع كلمات، أو حتى بمجرد نظرة. في بعض الأحيان يتم إخراج المعوقين من الشوارع مباشرة؛ أولئك الذين لم يكن لهم أقارب، ولكن في عالمنا لا يتم استبعاد الأخطاء، فالذين يقومون بالتنفيذ في كثير من الأحيان ليسوا أذكى الناس في العالم. لذلك، في الوقت الذي لم تنته فيه الإجراءات الجماعية لإرسال المعوقين السابقين إلى دور الرعاية المنظمة

правлению бывших инвалидов в организованные для них в бывших монастырях интернаты не закончились, из дома Виктор лишней раз старался не выходить. Особенно один. Хотя и знали его в Ейске, но мало ли что?

Семья

Сафьяновая шкатулка Матроны опустела – немного она положила в пеленки внука, когда Мария уезжала в Челябинск, а всё остальное отдала партизанам, когда была в отряде. Вырученные от продажи драгоценностей деньги пошли на лечение бойцов, покупку продуктов.

Когда война закончилась, Матрона поехала в Ейск, где жила ее дочь Александра, недавно вышедшая замуж за инвалида первой группы. Туда же перебралась и Мария с семьей из Самарканда. Матрона была мудрой женщиной, она не вмешивалась в семейную жизнь дочерей, старалась только помогать им, чем могла.

لهم في الأديرة السابقة، حاول فيكتور عدم مغادرة المنزل ولو لمرة واحدة. وعلى الرغم من أنهم كانوا يعرفونه في بيسك، لكن من يدري ماذا يمكن أن يحدث؟

العائلة

كان صندوق مجوهرات ماترونا فارغاً، لقد وضعت القليل في حفاضات حفيدها عندما غادرت ماريا إلى تشيلياينسك، وأعطت كل شيء متبقي للبارتيزان عندما كانت في الفصيل. وذهب ريع بيع المصوغات إلى علاج المقاتلين وشراء المواد الغذائية.

عندما انتهت الحرب، ذهبت ماترونا إلى بيسك، حيث تعيش ابنتها ألكсандرا، التي تزوجت مؤخراً من شخص معاق من المجموعة الأولى. انتقلت ماريا إلى هناك مع عائلتها من سمرقند. كانت ماترونا امرأة حكيمة، ولم تتدخل في الحياة الأسرية لبناتها، بل حاولت فقط مساعدتهن بقدر ما تستطيع.

Мария с семьей, когда приехали из Узбекистана, долго жила у Александры, которая вместе с Виктором и их сыновьями жила в двух комнатах с отдельным входом в жактовском доме. А теперь в этих двух комнатах жили и ее мать, и сестра с семьей. Было тесно, но как-то всем находилось место.

«Жакт» – одна из аббревиатур советского времени, означавшая жилищно-арендное кооперативное товарищество. В этом доме жило 14 разных семей. У каждой был свой вход. Все удобства во дворе. Двор был большой и неуютный.

Дом купить в Ейске тогда было очень сложно – они редко продавались, новое строительство не велось. Сложности были и с работой. Леонид, который привык к ответственной работе, чувствовал себя очень неуютно, а потом и совсем отчаялся. Начал выпивать.

За два квартала от их дома был ресторан «Юг», в буфете которого он стал заведующим. Однажды Виктор

عندما وصلوا من أوزبكستان، عاشت ماريا وعائلتها لفترة طويلة مع الكسندرا، التي كانت تعيش مع فيكتور وأبنائهم في غرفتين مع مدخل منفصل في منزل جاكتوفي (تعاوني). والآن تعيش أمها وأختها وعائلتها في هاتين الغرفتين. كان الوضع مزدحما، ولكن بطريقة ما كان هناك مكان للجميع.

«جاكت» هي إحدى اختصارات الحقبة السوفيتية، وتعني شراكة تعاونية للإسكان والتأجير. عاشت 14 عائلة مختلفة في هذا المبنى. كان لكل منها مدخل خاص بها. جميع وسائل الراحة في الفناء. كان الفناء كبير وغير مريح.

كان من الصعب جدا شراء منزل في بيسك في ذلك الوقت؛ فنادرا ما كانت تباع المنازل، ولم يتم تنفيذ بناء جديد. كانت هناك أيضا صعوبات في العمل. شعر ليونيد، الذي اعتاد على العمل المسؤول، بعدم الارتياح الشديد، ثم اليأس تماما. وبدأ الشرب.

على بعد مبنين من منزلهم كان مطعم «الجنوب»، الذي أصبح فيه البوفيه هو المكان المعتاد

дополз туда, дождался, когда Леонид выйдет. Тот вышел, встал курить вместе с мужиками. Инвалид подполз к нему и при всех сказал:

– Если ты так себя ведёшь, то можешь не волноваться. Хотя ты и в два раза выше меня, и стоишь на ногах, и у тебя есть руки и ноги, а у меня только руки... я своих двоих детей и твоих пятерых прокормлю, можешь не волноваться...

И пополз обратно. После этого у Леонида как отрезало – больше он на спиртное даже смотреть не мог. Так сумел повлиять на него Виктор.

Через некоторое время Леонид с Марией смогли купить дом. Леонид устроился на бондарный завод, Мария нашла работу в магазине.

Но и после этого иногда в праздники всей роднёй собирались вместе. Виктор очень хорошо играл на скрипке и на аккордеоне. Леонид брал свою младшую дочь Таню за руку, и они танцевали модные в те времена польку и краковяк. Леонид очень хорошо умел отбивать

ллионид. وفي مرة من المرات زحف فيكتور إليه، وانتظر خروج ليونيد. فخرج وقام ليدخن مع الرجال. اقترب منه المعاق وقال له أمام الجميع:

«إذا كنت تتصرف على هذا النحو، فلا داعي للقلق. على الرغم من أنك أطول مني بضعفين، وتقف على قدميك، ولديك ذراعان ورجلان، وأنا ليس لدي سوى ذراعين ... سأطعم طفلي وأطفالك الخمسة، فلا داعي للقلق ...

وعاد أدراجه. بعد ذلك، قطع ليونيد الشرب، لم يعد بإمكانه حتى النظر إلى الكحول بعد الآن. وبذلك تمكن فيكتور من التأثير عليه.

بعد مرور بعض الوقت، تمكن ليونيد وماريا من شراء منزل. حصل ليونيد على وظيفة في مصنع تعاوني، وجدت ماريا عملا في متجر.

لكن حتى بعد ذلك، في بعض الأحيان في أيام العطلات، اجتمع جميع الأقارب معا. عزف فيكتور الكمان والأكورديون بشكل جيد للغاية. أخذ ليونيد ابنته الصغرى تانيا من يدها، ورقصا رقصتي البولكا والكراكوفياك الدارجتين في تلك الأيام. أجاد ليونيد الرقص

чечетку, в свое время выступал в разных клубах Москвы.

Очень разные люди, с по-разному сложными судьбами, жили между собой дружно. Жизнь научила их ценить то немногое хорошее, что у них было.

Матрона, единственная из них, которая имела то, что можно было хоть как-то назвать богатством, говорила детям и внукам:

- Это всё проходит. Богатство оно сегодня есть, а завтра его нет. Иногда нужно и по доброй воле от него отказаться, бывают в жизни такие моменты. А вот отношения между людьми, особенно родными - это то, что надо уметь ценить.

Самая большая награда

Александра, когда сестра с семьёй стали жить отдельно, часто говорила Марии:

- Пусть Таня у нас поживёт.

Мария соглашалась: семья большая, а у сестры своей

нечего, в свое время выступал в разных клубах Москвы. Андия مختلفة في موسكو.

أناس مختلفون جداً، بمصائر مختلفة معقدة، عاشوا معاً في وئام. علمتهم الحياة أن يقدر الخير القليل الذي لديهم.

قالت ماترونا- وهي الوحيدة من بين هؤلاء الذين كان لديها ما يمكن أن نطلق عليه على الأقل ثروة- لأبنائها وأحفادها:

- كل هذا يفنى. الثروة موجودة اليوم، لكنها لن تكون غداً. في بعض الأحيان تضطر إلى التخلي عنها بإرادتك الحرة، تأتي مثل هذه اللحظات في الحياة، لكن العلاقة بين الناس، وخاصة الأقارب، شيء يجب عليك أن تكون قادراً على تقديره.

الجائزة الأكبر

غالباً ما كانت ألكسندرا - عندما بدأت أختها وعائلتها تعيش بشكل منفصل - تقول لماريا:

- دعي تانيا تعيش معنا. وافقت ماريا؛ فأسرتها كبيرة، وأختها ليس لديها ابنة، وسوف

дочери нет, она племяннице больше чем родная мать внимания уделит. Девочка жила у тети Шуры и дяди Вити по-долгу.

Как-то Александра открыла шкаф, долго что-то в нем искала, а потом достала какую-то коробочку и позвала Таню:

- Иди, что покажу.

Девочка подошла. В коробочке был орден. Тетя Шура положила его себе на руку, и Тане показалось, что из всего множества красных оттенков у этой звезды цвет человеческой крови.

Тогда она не могла ещё это сформулировать, но на уровне чувств накатило ощущение того, сколько миллионов людей погибло в Великую Отечественную войну, сколько пролито крови было за Родину, за долгожданную победу.

Виктор в это время сидел на диване. Он как-то от-решённо посмотрел на орден и начал говорить то, что раньше никогда не говорил при Тане:

تهتم بابنة أختها أكثر من والدتها. عاشت الفتاة مع العمّة ألكسندرا والعم فيكتور لفترة طويلة.

فتحت ألكسندرا الخزانة في إحدى المرات، وبحثت عن شيء بداخلها لفترة طويلة، ثم أخرجت علبة ما ونادت على تانيا:

- تعالي، سأريك شيئاً ما.

اقتربت الفتاة. كان في العلبة وسام، وضعته العمّة ألكسندرا على يدها، وبدا لتانيا أنه من بين كل الظلال الحمراء العديدة التي كانت لهذه النجمة، لون يشبه لون دم الإنسان.

عندها لم تكن تستطيع صياغة الكلمات المناسبة، ولكن على مستوى المشاعر، ساد شعور بعدد الملايين من الناس الذين ماتوا في الحرب الوطنية العظمى، وكم الدم الذي أريق لأجل الوطن الأم ولأجل النصر الذي طال انتظاره.

كان فيكتور في ذلك الوقت جالسا على الأريكة. نظر بطريقة ما إلى الوسام نظرة لا مبالية وبدأ يحكي ما لم يحكه من قبل في حضور تانيا:

- لقد تم تقديمي للحصول على نجمة «البطل». ولأنها تعطي الكثير من المزايا، أعطها

- Меня представили на звезду Героя. Но она много льгот дает. Вот и дали её штабные другому – которому на их взгляд нужнее...

- А как такое может быть? – удивилась девочка.

- На этом свете многое может быть, – горько усмехнулся мужчина.

- А тебе обидно было?

- За себя? Тогда нет. Орден тоже достойно. Обидно было за тех, кто так сделал. Но ведь сейчас моя Александра получает от государства по уходу за инвалидом только пять рублей.... А мне дают бесплатно кожаный мешок... А колодки для рук я сам мастерю...

Кожаный мешок выдавался безногим инвалидам – до времени, когда им станут выдавать автомобили еще нужно было дожить...

- Но государство ведь тебя наградило? – широко открыв и без того большие глаза, спросила Таня дядю Витю.

- Наградило. Но не государство.

الموظفون العسكريون لشخص آخر-والذي في رأيهم- بحاجة إليها أكثر ...

- كيف يمكن لمثل هذا أن يحدث؟ - تفاجأت الفتاة.

ابتسم الرجل بمرارة: «يمكن أن يحدث الكثير في هذا العالم».

- هل أحسست بالإهانة؟

- على نفسي؟ بوقتها لا.

الوسام يستحق أيضا. الإهانة كان على أولئك الذين فعلوا ذلك.

لكن الآن تتلقى ألكсандра خمسة روبلات فقط من الحكومة لرعاية شخص معاق ... كما يعطوني

كيس من الجلد مجانا ... وأقوم بصنع وسادات يدوية بنفسي ...

كانت الحقائق الجلدية تعطى للأشخاص المعاقين بلا أرجل،

كان لا يزال يتعين عليهم العيش حتى ذلك الوقت الذي سيتم فيه

منحهم سيارات ...

- لكن الدولة كافأتك، أليس

كذلك؟ - سألت تانيا العم فيكتور، فاتحة عينيها الواسعتين.

- كوفئت. لكن ليس من قبل

الدولة.

- من قبل من؟

- لا أعرف. الحياة، على

الأرجح. لقد أعطتني أكبر مكافأة يمكن أن أحصل عليها.

- А кто?

- Не знаю. Жизнь, наверное. Она дала мне самую большую награду, которая только может быть.

- Какую?

- Сашеньку, - сказал инвалид и взгляд его глаз, до этого колючий и отрешённый, сразу стал теплым.

Потеплел взгляд и у Александры. Она погладила племянницу по голове:

- Жизнь жестокая порой бывает. Но она же и даёт нам то хорошее, ради чего стоит терпеть все остальное.

Муж

Виктор хотя и был без ног, но не давал себе никакой поблажки: он старался жить так, чтобы Александра всегда чувствовала, что у неё есть муж, на которого она может во всем положиться и опереться.

Он постоянно работал. Сам сделал всю мебель - не лишь бы какую: искусный столяр и резчик, Виктор старался сделать её так, чтобы

- ماذا؟

- ألكسندرا - قالها والنظرة

التي كانت في عينيه شائكة وضائعة منذ برهة أصبحت دافئة على الفور.

كما أصبحت نظرات

ألكسندرا دافئة. قامت بالتربيت على رأس ابنة أختها وقالت:

- الحياة قاسية في بعض

الأحيان. لكنها تعطينا أيضا ذلك العطاء، الذي يستحق الصبر على كل شيء آخر.

الزوج

على الرغم من أن فيكتور كان بلا رجلين، لكنه لم يتساهل مع نفسه، فقد حاول أن يعيش بطريقة يُشعر ألكسندرا فيها دائما أن لديها زوجا يمكنها الاعتماد عليه والاستناد إليه في كل شيء.

كان يعمل باستمرار، لقد

صنع جميع الأثاث بنفسه، وليس أي أثاث، كان نجارا ونحاتا بارعا وحاول صنع أثاث بشكل جميل، كان يرسم جيدا وكانت لوحاته معلقة على الجدران.

было красиво. Хорошо рисовал, и на стенах висели написанные им картины.

Сам шил себе рубашки на ручной швейной машинке, а вместо брюк у него были кожаные мешки.

Ночами сколачивал ящики для почтовых посылок, которые Александра продавала на базаре.

Много рыбачил, что было большим подспорьем.

Виктор очень дорожил тем, что она не просто не отказалась от него безногого, но и оказалась так настойчива, и родила ему двух сыновей. Ему очень хотелось, чтобы жена и дети ни в чем не нуждались.

При этом бытовые условия крайне сложные. Водопровода во дворе не было. Водопроводная колонка была за два квартала. Обед готовили во дворе и весной, и летом, и осенью; только зимой в комнате.

Александра рано утром уходила продавать почтовые ящики. Чтобы натопить комнату, нужно было принести уголь из сарая, который на-

كان يخيظ قمصانه على
ماكينة خياطة يدوية، وبدلاً من
البنطلونات كان لديه حقائب جلدية.
يقوم بجمع صناديق الطرود
البريدية ليلاً، والتي كانت ألكسندرا
تبيعها في السوق.

كثيراً ما كان يصطاد
الأسماك، وكان ذلك يشكل عوناً
كبيراً.

لم يكن فيكتور يقدر بشكل
كبير حقيقة عدم رفض ألكسندرا
له بعد فقدانه رجله فحسب، وإنما
إصرارها الملح عليه، وإنجابها
منه ولدين. لقد أراد حقاً ألا تحتاج
زوجته وأطفاله إلى أي شيء.

في الوقت نفسه، فإن
الظروف المعيشية كانت صعبة
ل للغاية. لم تكن هناك مياه جارية
في الفناء، وكانت صنابير المياه
على بعد مربعين سكنيين، كانوا
يحضرون العشاء في الفناء في
الربيع والصيف والخريف، أما
في الشتاء فكانوا يحضرونه في
الغرفة.

خرجت ألكسندرا في
الصباح الباكر لبيع علب البريد،
ولتدفئة الغرفة كان من الضروري
إحضار الفحم من الحظيرة التي
كانت موجودة في نهاية الفناء،
على بعد حوالي 50 متراً.

ходил в конце двора. Добраться до него нужно было почти 50 метров.

Виктор, когда Саша уходила, брал пустое ведро, вылез во двор. Бросал пустое ведро по направлению к сараю. Подползал к нему и опять бросал. Добраться до угля было сложно, но еще сложнее был путь обратно – с ведром полным угля. Его приходилось уже не бросать, а поднимать на вытянутую руку и осторожно переставлять. Этот ежедневный путь он проделывал, чтобы затопить печь, чтобы в комнате было тепло, когда Саша вернется.

Таня смотрела иногда, как безногий Виктор в своем мешке идет (хотя и безногий, но ощущение девочки было именно таким, что *идёт*) по улице рядом с Александрой, держа ее за руку и думала, что вот бы у нее был такой муж. Ну и что, что у него нет ног, зато как же он любит свою жену, сколько в нем внутренней силы, воли, жизненлюбия, доброты, никакие жизненные трудности не могут его сломить.

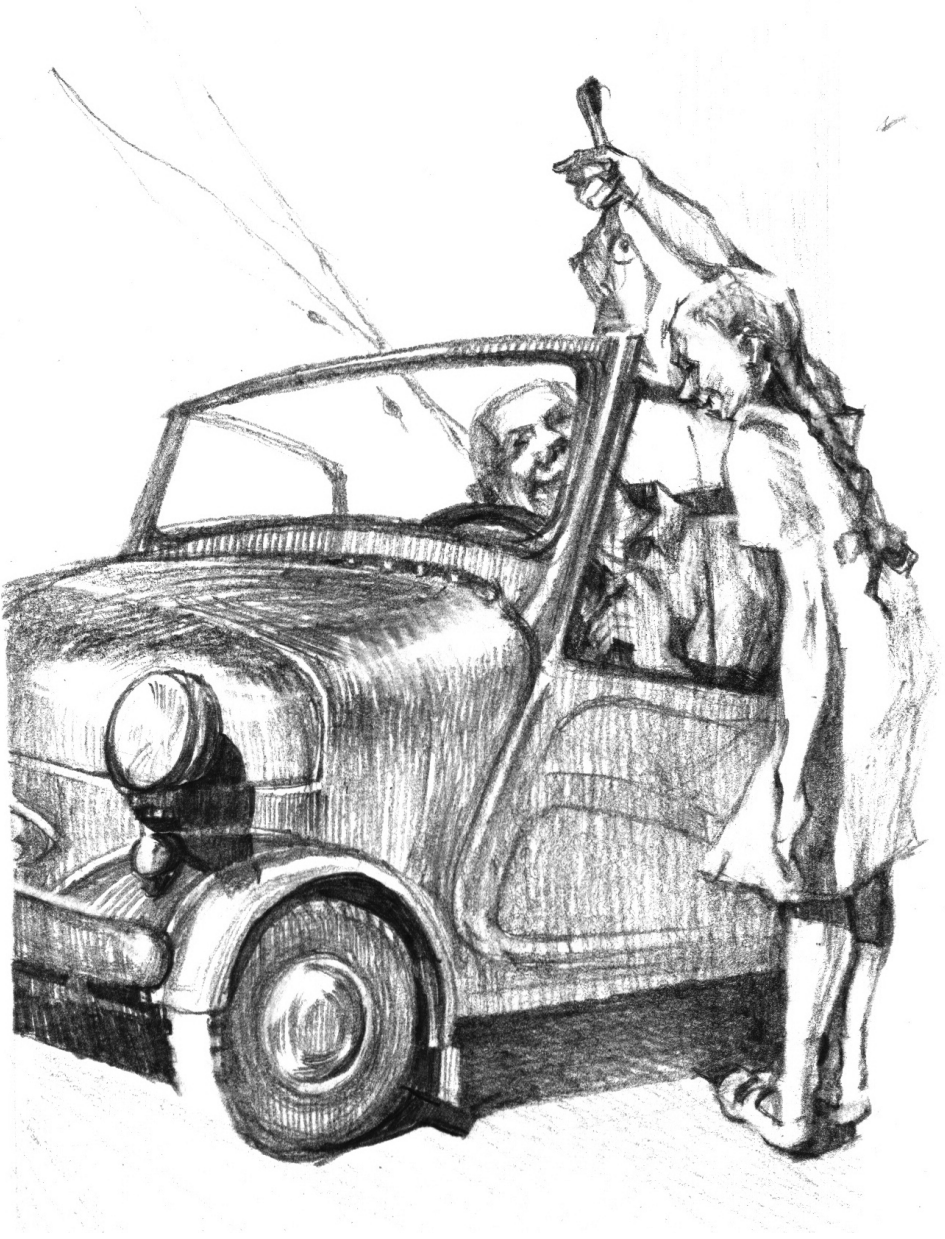
عندما تغادر ألكسندرا كان فيكتور يأخذ دلو فارغا، ويزحف إلى الفناء، يلقي الدلو باتجاه الحظيرة، يزحف إليه ويرميه مرة أخرى. كان من الصعب الوصول إلى الفحم، ولكن العودة مع دلو مليء بالفحم كانت أكثر صعوبة. لم يعد من الضروري رميه، بل رفعه بيد ممدودة وإعادة ترتيبه بعناية. واطب فيكتور على هذه الرحلة يوميا لإشعال الموقد حتى تكون الغرفة دافئة عند عودة ألكسندرا. شاهدت تانيا أحيانا كيف كان فيكتور يمشي في الشارع بجوار ألكسندرا ممسكا بيدها مرتديا حقيبته الجلدية، وعلى الرغم من أنه بلا رجلين، لكن الفتاة شعرت كما لو أنه يمشي، وكانت تتمنى أن يكون لديها مثل هذا الزوج. حسنا، وماذا لو لم يكن لديه رجلين، بالمقابل إلى أي مدى يحب زوجته، وكم لديه من القوة الداخلية والإرادة وحب الحياة واللطف، ولا توجد صعوبات في الحياة يمكن أن تكسره.

Рыбалка

Раннее утро, еще только начинает светать. Берег лимана. До города Ейска, омываемого Таганрогским заливом Азовского моря и Ейским лиманом, сравнительно недалеко. В нескольких метрах от воды стоит маленькая двухместная зеленая машина, называемая в народе «инвалидкой» и «горбатой тарихтелкой». Но её хозяин – безногий мужчина, расположившийся с удочкой у самой воды – вовсе не испытывает каких-то отрицательных чувств к своему «железному коню». Его лицо избороздили морщины, каждая из которых напоминает о том или ином жизненном испытании, ни одно из которых не смогло его сломать. На нем сшитая им самим рубашка, а вместо брюк кожаный мешок – единственное, что до недавнего времени выдавало государство инвалиду первой группы, герою Великой Отечественной войны. Но вот в прошлом году он получил эту машину, чему был

صيد السمك

في الصباح الباكر، عند بداية بزوغ الضوء، وعلى ضفة اللايمان (مصب على شكل بحيرة شاطئية) القريب نسبيا من مدينة بيسك - الواقعة بين خليج تاغانروغ على بحر آزوف ولايمان بيسك- وعلى بعد أمتار قليلة من الماء توجد سيارة صغيرة خضراء ذات مقعدين، يطلق عليها شعبيا «المخصصة للمعاقين» و «السيارة الصاخبة الحدباء». لكن مالكها، وهو رجل بلا رجلين، يجلس قرب المياه وييده صنارة صيد من دون أي مشاعر سلبية تجاه «حصانه الحديدي». كان وجهه مليئا بتجاعيد، كل منها يذكّره بإحدى تجارب الحياة، التي لم يتمكن أي منها من كسره. يرتدي قميصا خاطه بنفسه، وحقبية جليدة تحل محل البنطال، وهي الشيء الوحيد الذي أعطته الدولة -حتى وقت قريب- لشخص معاق من المجموعة الأولى، لبطل من الحرب الوطنية العظمى. لكن فقط في العام الماضي حصل على هذه العربة، وكان سعيدا جدا بها. لقد مكنته من التحرك بشكل مستقل

несказанно рад. Она дала возможность передвигаться самостоятельно на большие расстояния, которой долгие годы у него не было.

На рыбалку он ездит вместе с племянницей его жены – девочкой лет двенадцати, с которой они выезжают около пяти утра, а возвращаются домой только вечером.

- Дядя Витя, клюёт, – радуется девочка.

- Хорошо, Таня.

Мужчина с доброй улыбкой смотрит, как она уже привычными движениями достает удочку с серебрящейся добычей из воды. Рыба большое подспорье в их жизни; на рыбалку они едут как на работу. Вечером после рыбалки они запасают червей; Виктор копнет землю, а Таня выбирает червей. У него очень сильные руки, благодаря чему он и без ног справляется со многими бытовыми сложностями.

Однажды в комнате, где они жили с женой, произошла поломка электричества. Люстр тогда не было, жили бедно. Просто висел элек-

тросовый светильник, и он не мог выключиться, и он не мог выключиться, и он не мог выключиться.

كان يذهب للصيد مع ابنة أخت زوجته، وهي فتاة في الثانية عشرة من عمرها، يغادران حوالي الساعة الخامسة صباحاً، ولا يعودان إلى المنزل حتى المساء.
- عم فيكتور، لقد علقت السمكة بالطعم – تقول الفتاة مبتهجة.

- جيّد يا تانيا.

يراقب الرجل بابتسامة لطيفة كيف تخرج الفتاة صنارة الصيد بفريسة فضية من الماء بحركاتها المعتادة. السمك هو عون كبير في حياتهم، ولذلك يذهبون للصيد كما يذهبون إلى العمل. في المساء بعد الصيد، يقومون بجمع الديدان. يحفر فيكتور الأرض، وتختار تانيا الديدان. لديه ذراعان قويّتان للغاية، بفضلهما يتأقلم مع العديد من الصعوبات اليومية حتى بدون رجلين.

في إحدى المرات انقطعت الكهرباء في الغرفة التي كان يعيش فيها مع زوجته. لم تكن لديهم ثريات وقتها؛ فقد عاشوا بفقير. مجرد سلك كهربائي معلق وعليه مصباح كهربائي، انكسر

трический шнур, а на нем лампочка. И что-то в патроне сломалось. Жена Виктора – Александра – пошла за электриком.

– Не надо, Шура, я сам отремонтирую, – сказал ей мужчина; но женщина, махнув рукой, ушла: как он доберется до такой высоты?

Таня тогда была у них и стала свидетельницей того, как Виктор придвинул к столу табурет, прыгнул на него, с него прыгнул на стол. Лёг на стол, рукой поднял с пола табурет, установил его на столе, запрыгнул на него. В карманах рубашки был припасён весь необходимый инструмент. Он отремонтировал повреждение, ввернул новую лампочку, спустился тем же способом, каким забрался. Когда Александра с электриком пришли, свет уже горел.

Тане нравилось разговаривать с Виктором – строгим, но справедливым. Он не любил рассказывать про войну – слишком многое пришлось пережить в ее годы. Но ребёнку сложно объяснить, как тяжело бывает ворошить некоторые воспоминания.

شيء ما في حاملة المصباح. ذهبت ألكسندرا، زوجة فيكتور، لتجلب كهربائي.

قال لها فيكتور: «لا داعي يا ألكسندرا، سأصلحها بنفسي.» ولكن المرأة لوحت بيدها وذهبت؛ إذ كيف له أن يصل الى مثل هذا الارتفاع؟!.

كانت تانيا عندهم حينها وشهدت كيف قام فيكتور بدفع كرسي لقرب الطاولة، قفز عليه، ثم قفز منه على الطاولة، استلقى على الطاولة والتقط الكرسي من الأرض بيده ووضع على الطاولة، وقفز عليه. كان قد وضع جميع الأدوات اللازمة في جيوب القميص، أصلح العطل ووضع لمبة جديدة ونزل بنفس الطريقة التي صعد بها. عندما وصلت ألكسندرا والكهربائي، كانت الغرفة مضاءة مسبقا.

أحبت تانيا التحدث إلى فيكتور، فهو صارم ولكنه عادل. لم يكن يحب الحديث عن الحرب؛ فقد عانى كثيرا في سنواتها، ولكن يصعب شرح مدى صعوبة إثارة بعض الذكريات للطفل.

- عم فيكتور، أخبرني عن الحرب - تطلب تانيا.

– Дядя Витя, а Расскажи про войну, – просит Таня.

Виктор укоризненно смотрит на нее, вздыхает, но начинает рассказ...

Стихотворение

Таня с горящими глазами слушала Виктора, а потом вдруг встала и как-то торжественно произнесла:

– Дядя Витя, а я хочу тебе стихотворение прочитать.

– Что за стихотворение? – удивился мужчина.

Стихотворения Редьярда Киплинга «Заповедь» было написано в 1910 году, Михаил Лозинский перевел его на русский язык в 1936 году. Это был первый перевод этого стихотворения на русский, некоторые до сих пор считают, что он не только самый удачный из переводов, но даже лучше оригинала. Но Таня не была литературоведом; стихотворение она хотела прочитать, потому что ей казалось, что оно созвучно жизненному пути Виктора, которому не просто так медсестра Маргарита сказала,

ينظر فيكتور إليها بتوبيخ،
لكنه يتنهد، ويبدأ بالقصّ ...

القصيدة

استمعت تانيا إلى فيكتور
بعيون مترقبة، ثم نهضت فجأة
وقالت بطريقة جدية نوعاً ما:

- عم فيكتور، أريد أن ألقى
عليك قصيدة.

- ما هي القصيدة؟ - تفاجأ
الرجل.

كتب روديارد كيبلينغ
قصيدته «الوصية» عام 1910،
وترجمها إلى الروسية ميخائيل
لوزينسكي عام 1936. كانت هذه
هي الترجمة الأولى لهذه القصيدة
إلى اللغة الروسية، ولا يزال
البعض يعتقد أنها ليست أنجح
الترجمات فحسب، بل أفضل من
القصيدة الأصلية، لكن تانيا لم تكن
ناقدة أدبية. أرادت إلقاء القصيدة،
لأنه بدا لها أنها تتوافق مع مسار
حياة فيكتور، الذي لم تقل له
الممرضة مارغريتا عبثاً إن اسمه
يعني «المنتصر». لقد كلفها تعلم
قصيدة طويلة عن ظهر قلب الكثير

что имя его значит «победитель». Выучить длинное стихотворение наизусть стоило ей немало труда, важно было не сбиться и не перепутать никакие слова.

Поэтому она отмахнулась нетерпеливо на вопрос, что за стихотворение и сразу начала читать:

من الجهد، كان من المهم عدم
الانحراف عن النص وعدم الخلط
بين الكلمات.

لذلك تجاهلت بفارغ الصبر
السؤال عن نوع القصيدة وبدأت
على الفور في القراءة

Владей собой среди толпы смятенной,
Тебя клянущей за смятенье всех,
Верь сам в себя, наперекор вселенной,
И маловерным отпусти их грех;

Пусть час не пробил – жди, не уставая,
Пусть лгут лжецы – не снисходи до них;
Умей прощать и не кажись, прощая,
Великодушной и мудрей других.

Умей мечтать, не став рабом мечтанья,
И мыслить, мысли не обожествив;
Равно встречай успех и поруганье,
Не забывая, что их голос лжив;

Останься тих, когда твоё же слово
Калечит плут, чтоб уловлять глупцов,
Когда вся жизнь разрушена и снова
Ты должен все воссоздавать с основ.

Умей поставить в радостной надежде,
На карту всё, что накопил с трудом,
Всё проиграть и нищим стать, как прежде,
И никогда не пожалеть о том,

Умей принудить сердце, нервы, тело
Тебе служить, когда в твоей груди
Уже давно всё пусто, всё сторело
И только Воля говорит: «Иди!»

Останься прост, беседа с царями,
Останься честен, говоря с толпой;
Будь прям и тверд с врагами и друзьями,
Пусть все, в свой час, считаются с тобой;

Наполни смыслом каждое мгновенье,
Часов и дней неумолимый бег, -
Тогда весь мир ты примешь во владенье,
Тогда, мой сын, ты будешь Человек!

تمالك نفسك وسط الحشد المرتبك،
الذي يلعنك على ارتباك الجميع،
ثق بنفسك، رغما عن الكون،
ودعك من خطايا غير المؤمنين؛

دع الساعة لا تحين - انتظر لا تتعب،
دع الكاذبين يكذبون - لا تصغي لهم؛
اعرف كيف تسامح ولا تظهر نفسك متسامحا،
كن أكثر كرما وحكمة من الغير.

اعرف كيف تحلم دون أن تصبح عبداً للأحلام،
وكيف تفكر دون أن تؤله الأفكار؛
استقبل النجاح والفشل على حد سواء،
لا تنسى أن صوتيهما مضللان؛

ابق هادئاً عندما تكون الكلمة لك
أقعد المارق لتحاصر الحمقى،
عندما تنهار كل حياتك ومن جديد
عليك إعادة بناء كل شيء من البداية.

اعرف كيف تضع الأمل البهيج،
على خريطة عليها كل ما أنجزته بجهودك،
اعرف كيف تفقد كل شيء وتعود فقيراً كما كنت،
ولا تندم على ذلك ابداً،

اعرف كيف تجعل قلبك وأعصابك وجسدك،
في خدمتك عندما يكون في صدرك
كل شيء فارغ، كل شيء محترق منذ زمن
و فقط عزيمتك تقول: «انطلق!»
ابق بسيطاً عندما تجالس الملوك،
كن صادقاً عند التحدث مع العامة؛
كن صريحا وحازما مع الأعداء والأصدقاء،
دع الكل في حينه يحسب حسابك؛

امأ كل لحظة بالمعنى،
ساعات وأيام تجري بلا هوادة،
عندها ستملك العالم بأسره،
عندها يا ولدي، ستكون إنساناً!

...Виктор задумчиво слушал девочку, голос которой при чтении дрожал и ломался. По его щеке стекла слеза, которую он тут же вытер рукавом, сделав вид, что что-то попало в глаз.

– Спасибо! – только и сказал он в ответ.

Александра и Виктор прожили вместе долгую жизнь – больше тридцати лет.

...Виктор умер перед новым годом, всего пятнадцать минут не дожил до него. В этом новом году должны были снести их дом. В многоэтажке в центре города им с Александрой должны были дать отдельную двухкомнатную квартиру. Но раз умер, то дали ей однокомнатную...

Александра как-то сразу постарела без него, пригнулась к земле. Начала болеть. Сын Николай приехал за ней и забрал к себе в Чернигов.

– Я была здесь очень счастлива с твоим папой, сы-

... استمع فيكتور باهتمام للفتاة التي ارتجف صوتها وتقطع أثناء القراءة. سألت دمعة على خده، فمسحها على الفور بكمه، متظاهرا أن شيئا ما قد دخل في عينه.

- شكرا! - هذا ما قاله فقط في الإجابة.

عاشت ألكسندرا وفيكتور معا حياة مديدة، استمرت لأكثر من ثلاثين عاما.

مات فيكتور قبل بداية العام الجديد بخمس عشرة دقيقة فقط. كان من المقرر هدم منزلهم في هذا العام الجديد، وكان من المقرر أن يحصل هو وألكسندرا على شقة مستقلة بغرفتين في مبنى متعدد الطوابق بوسط المدينة. لكن بما أنه توفي، فقد أعطوها شقة بغرفة واحدة ...

بدأت ملامح التقدم في السن على ألكسندرا على الفور من دونه، وانحنى ظهرها نحو الأسفل، وبدأت تمرض. جاء ابنها نيكولاي من أجلها وأخذها إلى بيته في تشيرنيغوف.

нок, – сказала она перед тем, как они навсегда уехали из Ейска, и на глазах её выступили слезы.

– Я знаю, мамочка, – тихо ответил Николай и отвернулся, чтобы мать не увидела, что офицер плачет.

Вместо послесловия

Татьяна Леонидовна Белкина вспоминает: «Скоро мне семьдесят, седина покрыла мою голову. Сколько мне Бог послал? Но послевоенные годы, очень трудные, я с теплотой вспоминаю. Вспоминаю бабушку, вечно работающую мать, доброго отца.

Помню и Виктора Санько. За много лет памятник на его могиле обветшал, но «девочка с большими глазами», как он меня называл, все исправил. Сменила и памятник, и ограду. Но главная память – она в сердце.

Сердце девочки с большими глазами и седыми волосами ноет, память не умирает...»

وقالت قبل أن يغادرا يبيسك إلى الأبد، والدموع من عينيها تنهمر: «لقد كنت سعيدة للغاية هنا مع والدك، يا بني».

أجاب نيكولاي بهدوء «أعرف يا أمي» واستدار بعيدا حتى لا ترى والدته أن ابنها الضابط يبكي.

بدلا من الخاتمة

تتذكر تاتيانا ليونيدوفنا بيلкина: «قريبا سأكون في السبعين من عمري، وقد غطى الشيب رأسي. كم أعطاني الرب؟ لكن سنوات ما بعد الحرب، صعبة للغاية، أتذكرها بدفء. أتذكر جدتي، والدتي العاملة دوما، وأبي الطيب.

أتذكر أيضا فيكتور سانكو. على مر السنين، تداعى النصب التذكاري على قبره، لكن «الفتاة ذات العيون الكبيرة»، كما كان يدعوني، قد أصلحت كل شيء، قمت بتغيير كل من النصب والسياج، ولكن الذاكرة الرئيسية موجودة في قلبي.

قلب الفتاة ذات العيون الكبيرة والشعر الأشيب يأن، والذكرى لا تموت...»

Содержание

Матрона	3
Михаил.....	9
Дети взрослеют	12
Война.....	14
Таня	21
Переезд	27
Ейск	28
Иван	33
Виктор и Александра. Знакомство	37
Оккупация.....	38
Письмо медсестры	41
Александра и Виктор. Победа любви.....	45
Дома инвалидов	48
Семья.....	53
Самая большая награда.....	56
Муж	59
Рыбалка.....	62
Стихотворение.....	68
Вместо послесловия.....	73

المحتوى

3	ماترونا
9	ميخائيل
12	الأطفال يكبرون
21	تانيا
27	الانتقال
28	بلدة بيسك
33	إيفان
37	فيكتور وألكسندرا. التّعارف
38	الاحتلال
41	رسالة الممرّضة
45	ألكسندرا و فيكتور. انتصار الحب
48	دار رعاية المعاقين
53	العائلة
56	الجائزة الأكبر
59	الزوج
62	صيد السمك
68	القصيدة
73	بدلاً من الخاتمة

Литературно-художественное издание

ФЕДОТОВ Алексей Александрович

ПОБЕДИТЕЛЬ

Повесть на русском и арабском языках

Художник *Журавлев Владимир Сергеевич*

Литературный перевод на арабский язык *Шаабан Лена*

Подписано в печать 10.04.2023 г. Формат 70x100 ¹/₁₆.
Усл. печ. л. 6,175. Тираж 120 экз. Заказ № 5205

Издательско-полиграфический комплекс «ПресСто»
153025, г. Иваново, ул. Дзержинского, 39, строение 8.
Тел.: 8-930-330-36-20.
E-mail: pressto@mail.ru